

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 191.

Kraków, niedziela 18 sierpnia 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rekopiesy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączona zostanie znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odnośnikiem do domu 5 Zł. — Konto czekowe: Warszawa 658.

Rewja lotnictwa niemieckiego nad Londynem.

Niesamowite widowisko dla mieszkańców wielomilionowego miasta. Gdzie są angielskie samoloty myśliwskie?

(§§) 18 sierpnia w godzinach wieczornych stolica Anglii przeżyła wizytę niemieckich eskadr samolotów bojowych, widowisko, które pozostanie niezapomniane dla wszystkich mieszkańców, a przede wszystkim dla obciążonych odpowiedzialnością podlegających wojennej tej wyspy piratów.

Obrzemia ilość eskadr samolotów bojowych i myśliwskich wzięła udział w tym ataku. Podczas kiedy eskadry bojowe obrzucały skutecznie bombami lotniska, zapelnione spoczywającymi maszynami angielskimi, ponad nimi przeleciały niemieckie eskadry samolotów myśliwskich, czekające daremnie na wyzwanie ich do walki przez myśliwce angielskie.

Bombardowanie lotnisk naokoło Londynu i rewja powietrzna lotników niemieckich nad stolicą Anglii

nie spotkały się z żadnym oporem.

Kilka zaledwie samolotów myśliwskich, typu „Hurricane” próbowało podjąć słabe sporadyczne ataki, które zostały odparte niezwykle zniszczającym skutkiem.

Jeden z lotników niemieckich, który brał udział w tej niewidzianej jeszcze dotychczas demonstracji niemieckiej przewagi powietrznej, opowiada następujące szczegóły:

„Przeżyłem ten największy wyczyn naszego lotnictwa na jednym z myśliwców ciężkiego typu, który wchodził w skład eskadr konwojujących, i podczas całego mojego lotu zadawałem sobie nieustannie pytanie:

gdzie podziewają się myśliwce angielskie?

Każdego wieczora angielska służba informacyjna głosi w eterze: „nasze myśliwce zadają znowu Niemcom olbrzymie straty, zestrzelili znowu potworną ilość ich samolotów, niemieckie lotnictwo zostało w druzgocący sposób osłabione i zdziśiatkowane. Dziś ludność angielską, której codziennie takie bajki wkładano w uszy, musi na własne oczy oglądać, jak ta „nieznajczna ilość” niemieckich samolotów myśliwskich może sobie jeszcze pozwolić na latanie przez całe pół godziny nad morzem domów Londynu, nie zaczepiana przez myśliwce angielskie.

Było to widowisko, któremu podobne przeżyłem tylko raz w czasie ataku na wielką skalę na lotnisko koło Paryża. Z olbrzymich oparów mgieł, które tego popołudnia rozprzestrzeniały się nad północ-

na Francję, Kanałem La Manche i Anglią, wynurzyły się eskadry niemieckie.

Na czele szły w zwartym szyku eskadry bojowe, nad nimi w rozwiniętych formacjach samoloty myśliwskie ciężkiego typu, nasze „Me 110”, którym przypadła w udziale ochrona konwojowa. Z mojej przestronnej kabiny aparatu „Me 110” rozglądałem się na wszystkie strony, na prawo, na lewo, do góry i na dół: wszędzie widzę tylko maszyny niemieckie. Już od 10 minut pozostawiliśmy za sobą Kanał La Manche i lecimy nad ziemią angielską.

Głęboko pod nami leżą maszyny bojowe. Podczas kiedy zwyczajnie zrzucają one bomby z większych wysokości, to dziś lecą o wiele niżej i mogą z całą dokładnością zrzucać swe bomby na upatrzone cele. A że trafia, to wiemy dobrze. Tyle razy miałem to sposobność zaobserwować we Francji i przy transportach konwojowanych w Kanał La Manche.

Sznur samolotów „Me 110” przelatuje nad naszą maszyną. Tu i ówdzie przesuwają się pod nami pasmo mgły i zasłania nam widok milionowego miasta. Przez kilka chwil widoczny jest zamek Windsor. Może król angielski przylągał się stamtąd tej niemieckiej rewji powietrznej nad swoją stolicą?”

niego bombardowania, aby sfotografować szczegóły i rozmiary zniszczenia, których nie dalo się stwierdzić w nocy z powodu ciemności.

Od wczesnych godzin porannych niemieckie samoloty bojowe i nurkowe, w otoczeniu myśliwców i śmigaczy, znajdują się znowu w akcji przeciwko Anglii. Donoszą właśnie, że 30 niemieckich samolotów nurkowych dokonało nalotu na południowo-wschodnie wybrzeże Anglii.

Dziennik szwedzkie zamieszczają obszernie sprawozdania o walkach powietrznych, które coraz bardziej zbliżają się do Anglii środkowej. — Londyński sprawozdawca dziennika „Nya Daglight Allehanda” pisze, że pożar w Croydon musiał być bardzo znaczny, gdyż wielkie chmury dymu można było dostrzec z centrum Londynu. (Croydon leży ok. 20 km. od centrum miasta).

Według pism szwedzkich parlament angielski przy pierwszym sygnale alarmowym udał się we czwartek do schronów podziemnych w Izbie Gmin. Zaciemnienie miasta było we czwartek wieczorem przeprowadzone o wiele ściślej, niż dotychczas. Autobusy londyńskie zgasiły całkowicie słabe światła, oświetlające wnętrza wozów.

Zamknięcie dwóch prowincji angielskich.

Berlin, 17 sierpnia. (G). Jak donosi Associated Press, wydał ostatnio angielski Home Office rozporządzenie, mocą którego dwie prowincje, a mianowicie Devon i Kornwalja zostają zamknięte dla cudzoziemców. Wszystkie porty i miasta znajdujące się w tych prowincjach poddane są tym samym ograniczeniom. (P)

Nowa seria nalołów na Anglię

Berlin, 17 sierpnia. Naczelna komenda armii niemieckiej komunikuje:

W dniu 15 sierpnia i w nocy na 16 sierpnia niemiecka flota kontynuowała ataki na porty morskie, urządzenia i zakłady przemysłu zbrojeniowego, lotniska oraz zapory balonowe.

Poważnie uszkodzono urządzenia portowe w Portland, Scarborough, Britlington i Middlesbrough, fabryki samolotów i silników w Birmingham i Brought pod Hull, jak również hangary i koszary na wielu lotniskach Anglii południowej, południowo-wschodniej i środkowej.

Dochodziło przytem do zażartych walk powietrznych, w ciągu których major Galland odniósł swoje 20 zwycięstwo powietrzne. Wiele portów brytyjskich zostało zaminowanych.

Zbombardowanie dalszych fabryk lotniczych w Anglii.

Ataki na zakłady w Chatham. — Zestrzelenie ponad 40 brytyjskich samolotów.

Berlin, 17 sierpnia. W piątek oddziały lotnictwa niemieckiego przeprowadziły znowu ataki na wojskowe obiekty w Anglii południowej i południowo-wschodniej.

Tak więc zaatakowano skutecznie lotniska w okolicach Portsmouth, jak również lotniska i zapory balonowe w hrabstwie Kent. Na lotniskach trafiono liczne hangary, kilka z nich podpalono, koszary i inne budynki ciężko uszkodzono. Wiele samolotów zostało zniszczonych na ziemi, zestrzelono pewną ilość balonów zaporowych.

Działalność lotnicza nad Anglią została ograniczona skutkiem złej pogody. Na kilku miejscach doszło do mniejszych walk

Nocne naloły brytyjskich samolotów na Niemcy zachodnie nie wyrządziły poważniejszych szkód.

Łączne straty przeciwnika w dniu 15 sierpnia wyniosły co najmniej 143 samoloty, z których 108 zostało strąconych w walkach powietrznych, a reszta na ziemi względnie przez artylerię przeciwlotniczą. Poza tem udało się dokonać zestrzelenia 21 balonów zaporowych. 32 samoloty niemieckie nie powróciły, jednak służba ratunkowa na morzu zdolała wyłowić dziewięciu niemieckich lotników i jednego angielskiego.

Jedna z łodzi podwodnych zatopila dwa okręty handlowe łącznej pojemności 14.000 ton.

Kilka poławiaczy min zestrzeliło cztery samoloty z dziesięciu atakujących, typu „Spitfire”. (P)

powietrznych, w czasie których, według dotychczas nadeszłych doniesień, zestrzelono ponad 40 samolotów. Ze strat niemieckich doniesiono dotychczas o 15 samolotach.

W związku z ostatnimi atakami powietrznymi dowiadujemy się, że celem nalołów były również zakłady w Chatham. Położone u ujścia Tamizy doki i zakłady zostały również skutecznie zbombardowane. W Birmingham-Longbridge zrzucono bomby na fabrykę samochodów i silników „The Austin Company Ltd”. Fabryka ta produkuje podczas wojny znane silniki do samolotów typu „Bristol”. W Brought pod

Hull obrzucono licznymi bombami zakłady „Blackburn Aircraft”.

Niemieckie samoloty wywiadowcze przeprowadziły przelot nad obiektami ostat-

Dramat o świcie.

East-Church w płomieniach.

Balony zaporowe jako tarcze strzelnicze.

(§§) Dzień za dniem rozgrywały się nad wyspą angielską zacięte walki powietrzne. Dzień za dniem nadlatują bombowce niemieckie, aby zniszczyć ważne centra woj-skowe w Anglii.

Przeżył niemieckich lotników są niezmiernie interesujące. Dajemy głos jednemu z pilotów niemieckich, który opisuje

atak na East-Church myśliwskie w East-Church:

„Mamy rozkaz zniszczenia głównego lotniska w Church. Po zakomunikowaniu nam tego przez kapitana naszej eskadry, nadporučnika G., przystępujemy do dokładnego omówienia technicznych szczegółów dzisiejszego ataku na lotnisko myśliwskie East-Church u ujścia Tamizy. Panuje głęboka noc i jedynie mały płomyk świecy oświetla skromnie wnętrza pokoju, w którym odbywamy rozmowę. Jeszcze ostatni rzut oka na mapę, jeszcze ostatnie uzgodnienie zegarków i w 12 minut później maszyny suną na miejsce startu.

Panują jeszcze ciemności i tylko z trudem przebijają się na wschodzie pierwsze poranne brzaski. Niezapomniany, wspaniały obraz przedstawia

start na nocnym lotnisku.

Jak robaczki światełkojańskie migocą światła pozycyjne huczących samolotów wśród nocy, a płomienie wydechowe biją upiornie z motorów...

Wśród ponurej szarzyzny budzącego się dnia eskadry suną ku Anglii. Jak już tyle razy w ciągu ostatnich dni, niema dla nas niemożliwości. Z dokładnością na włos, precyzyjną skrupulatnością regulujemy nasze stery i obliczamy kurs. Tutaj już musi leżeć cel ataku. Jak wysoko może sięgać powłoka chmur? Krótka decyzja: przebieć się.

Piloci opuszczają w dół dźwigi sterowe swych maszyn i w tym momencie niemal prostopadłe przebiega się cała eskadra przez warstwę chmur. Wysokościomierz spada na 1.800 do 1.500 metrów.

Ale wciąż jeszcze chmury, nie, tylko chmury. A zatem jeszcze niżej, do tysiąca metrów i jeszcze niżej.

Wtem rozdiera się pokrywa i oto swoobodny widok! Eskadra robi zakręt w kierunku obiektu bombardowania ponad ujściem Tamizy, bramą Londynu, a już tu i ówdzie słychać grzmoty dział przeciwlotniczych. Na dole majaczy na wodzie niewielki konwój statków, ale dla bomb nie jest to żaden wartościowy cel, bowiem zdaleka widać już

lotniska i pola startowe East-Church.

Łatwo rozpoznać zdaleka wielkie hangary i dziesiątki samolotów, a w kilka sekund później rozpoczyna się codzienna dramatyczna gra, widowisko, które tak często przeżywamy, mianowicie wstrząsający huk bomb i wybuch potężnych kłębow dymu i

ognia oraz wybuchy dostrzegalne niemal we wszystkich miejscach olbrzymiego terenu. Samo pole startowe uległo „przeoraniu”. Zostało ono zamienione na pobojowisko, pokryte licznymi lejami i niezdatne do swego celu. Eskadra wykonała tu dokładnie swoją pracę.

Ujście Tamizy strzeżone jest przez artylerię przeciwlotniczą, zespoły samolotów myśliwskich i balony zaporowe. Ale i najpotężniejsza obrona nie jest w stanie wzruszyć lotników niemieckich. Balony zaporowe są łatwe do rozpoznania. Przelatując obok nich, samoloty niemieckie urządziły coś w rodzaju „strzelania o nagrodę”, celując do tych niezwykłych tarcz strzelniczych. 5, 6, 8, 10 balonów widzi się mniej,

a strzelanina z dołu staje się coraz donioślejsza.

Ale nie opłaca się poświęcać temu celowi więcej czasu, bowiem większość ich ulega zestrzeleniu. Najbardziej optymistycznie nastawiony mieszkaniec Londynu musi przyznać, że nimb o nienaruszalności wyspy angielskiej staje się coraz bardziej wyswiechtany. Zaprawde, nawet największy optymista ma możność rozmyślać w czasie długotrwałego przebywania w schronie przeciwlotniczym, jak się przedstawia sprawa niepokonalności „królewskich sił powietrznych”.

Nawet owe sławetne nieprześlęgnięte „Spitfiry” nie były w stanie zapobiec zniszczeniu i zburzeniu lotnisk w East-Church, które zabłysły jasnymi płomieniami.

Niebo zaciemniło się od niemieckich samolotów

„Polska podczas wojny nie przeżyła nic podobnego!” — Doniesienia ameryk. o niemieckich atakach powietrznych na londyńskie lotnisko Croydon.

(§) Nowy Jork, 17 sierpnia. Korespondenci prasy amerykańskiej, którzy byli naoczni świadkami nalotu samolotów niemieckich na Londyn, w sprawozdaniach swoich, pomimo surowej cenzury angielskiej, nie ukrywają bynajmniej sukcesów lotnictwa niemieckiego.

Wszystkie sprawozdania podkreślają zaskoczenie i szybkość akcji niemieckich ataków bombowych.

„New York Times” donosi z Croydon, że atak już dawno się skończył, zanim ludność w ogóle mogła zorientować się w wypadkach.

W klubowisku samolotów nie można było odróżnić swojego od nieprzyjaciela.

a prztem wszystkim dzięki ogień artylerii przeciwlotniczej sprawiał piekielny hałas. „New York Herald Tribune” w uzupełnieniu tego opisu donosi z Londynu, że pierwszą oznaką ataku na Croydon była chmura dymu wzbijająca się na wysokość

tysięcy metrów. Wojsko niezwłocznie otoczyło całe lotnisko, tak, że przedstawiciele prasy, którzy chcieli naocznie stwierdzić skutki ataku, musieli odejść z próżnymi rękami.

„Associated Press” donosi w dalszym ciągu, że samoloty nurkowe obniżyły się, dotykając niemal swoich celów i siały śmierć i zniszczenie. Również na sąsiednich terenach przemysłowych można było zaobserwować dziesiątki eksplozji i słupów dymu. Dokładnych szkód nie można było obliczyć, jednak gruzy leżały porozrzucane w promieniu setek jardów, a pożary płonęły w różnych miejscach. Agencja amerykańska donosi z pewnego miasta portowego, nie wymienionego z nazwy, przypuszczalnie z Dover, że niemieckie bombowce i samoloty bojowe przerwały tam zapórę angielską.

Korespondent agencji „United Press”, który był świadkiem kampanii polskiej, przynosi sprawozdanie o ataku niemieckim z pewnego nieokreślonego bliżej „połud-

niowo-wschodniego miasta portowego”. Setki bombowców niemieckich leciało już w głąb lądu, a wciąż nadlatywały nowe. Niekończącymi zdawałoby się liniami, szturmowały samoloty w kierunku zachodnim i

przez cały dzień niebo było niemal zaciemnione.

Nawet w Polsce nie obserwował on czegoś podobnego. Sprawozdawca opisuje liczne walki powietrzne między samolotami myśliwskimi, przyczem widocznie cenzura brytyjska okazała taką nadmierną gorliwość, że sprawozdawca nie wspomina ani o jednym straconym samolocie angielskim.

To samo spotkało drugie sprawozdanie „United Press” z pewnego nienazwanego miasta portowego na wybrzeżu północno-wschodnim.

Dzienniki amerykańskie donoszą dalej zgodnie o widocznym zaskoczeniu ludności Londynu, kiedy nad stolicą Imperjum Brytyjskiego zaczęły przelatywać jedna formacja po drugiej niemieckie eskadry powietrznych. Kolysana poczućmiem bezpieczeństwa dzięki „zwykłym komunikatom” swoich rządów, ludność ta stanęła nagle bezradna wobec twardej wymowy namacalnych faktów.

Nawet bezwzględnie pokiereszowane przez cenzurę angielską naoczne sprawozdania amerykańskich przedstawicieli prasy, pozwalają zorientować się jasno co do niezwykłej skuteczności niemieckich ataków powietrznych. Pod tym względem nie stanowi też wyjątku urzędowa angielska wytwórnia kłamstw Reutersa, która pomimo wszelkich sztuczek i zniekształcających manewrów musi przyznać, iż samoloty niemieckie obniżyły się na 100 metrów, poczem zrzucały swe bomby.

Agencja ta naraża się na tem większą śmieszność, że zaprzecza jednym tchem wszelkim sukcesom ataku niemieckiego. Jeżeli bowiem (użyjmy stylu Reutersa) niemieckie samoloty bojowe są w stanie trafić „najmniejsze okręty” floty brytyjskiej, to jakie wówczas niemieckie nurkowce po spokojnym obniżeniu się na 100 metrów i zrzuconiu dopiero wtedy swego balastu bombowego, mogłyby nie wyrządzić żadnych szkód w Croydon. Ta typowa „logika brytyjska” jest nawet dla Anglików zbyt karkołomna.

„Europa wersalska nie była zdolną do życia”.

Znamienne oświadczenie Deata w dyskusji nad francuską winą wojny.

(=) Paryż, 17 sierpnia. Marcelle Deat występuje na łamach „Oeuvre” przeciwko tym kołom francuskim, które usiłują tłumaczyć społeczeństwu francuskiemu, iż błąd Francji polegał jedynie na wybraniu nieodpowiedniego momentu i niekorzystnych warunkach wojny.

Deat wyraża zdanie, że w ten sposób sprytnie przesuwają się całą kwestję winy na teren techniczny, a faktyczny problem usuwa się na tylny plan. Prawda polega na tem, że Europa z roku 1918 w ogóle nie była zdolną do życia i pragnąc pokoju, trzeba było mieć odwagę zorganizować ją inaczej. Było to możliwe, jednak odwiekano to na coraz dalszą metę.

Krótkie wiadomości polityczne.

— Amerykański minister marynarki Knox oświadczył, że Anglia załamała się w ciągu 60 dni. — Brytyjski minister wojny Eden pociesza Anglików ryzykownym twierdzeniem, że przez jeden sezon muszą oni walczyć samotnie i wytrwać. Zresztą mogą oni odwrócić swoje ambicje od straconej Europy i skierować je na szerokie oceany.

*

— Rumuńskie ministerstwo spraw zagranicznych rozwiązało od dnia 1 września umowy z 7 rydami, którzy reprezentowali interesy Rumunii w Paryżu, Nicei, Antwerpii, Genewie, Gwatemali i Amsterdamie w charakterze konsułów honorowych.

*

— „News Chronicle” żali się z tego powodu, że wojenna produkcja Anglii daleko jest jeszcze od tego, aby zaspokoić wszystkie niezbędne potrzeby.

*

Ekspres simpoński, należący do międzynarodowego towarzystwa wagonów sypialnych, przybył po raz pierwszy od wybuchu wojny do Stambułu, nie wioząc ani jednego pasażera.

*

Ambasador Stanów Zjednoczonych przy Kwiryale, William Phillips, według doniesienia dzienników medjołańskich, został wczoraj przyjęty w Białym Domu przez Roosevelta, któremu złożył obszernie sprawozdanie o sytuacji europejskiej tak, jak ją ujmują w Rzymie.

Powrót uciekinierów francuskich.

Vichy, 17 sierpnia. Według wiadomości podanych przez agencję Havasa, kursuje obecnie w nieobsadzonej części Francji 200-300 pociągów tygodniowo, których zadaniem jest przewożenie uciekinierów do ich pierwotnych miejsc zamieszkania. — Dziennie przewozi się około 1000 uciekinierów.

Włoska ofensywa w Somali w pełni rozwoju.

Akcja powietrzna na wszystkich frontach.

Rzym, 17 sierpnia. Włoski komunikat wojenny z piątku brzmi następująco:

Główna kwatera armii włoskiej komunikuje: W brytyjskim Somali operacja ofensywna włoskie znajdują się w pełni rozwoju. Jeden nieprzyjacielski samolot został zestrzelony w płomieniach nad Zeila. Dwa nieprzyjacielskie naloty spowodowały cięższe szkody na lotniskach w Colbolcia i Massana. Było czterech zabitych i 12 rannych pośród Włochów i tubylców.

W ciągu akcji lotniczej na Wajir zniszczono dwa nieprzyjacielskie samoloty na ziemi. Jeden angielski lotnik został zestrzelony w walce powietrznej.

Formacje włoskich bombowców, w otoczeniu samolotów myśliwskich, bombardowały lotnisko w Hofu na Malcie, trafiły wyznaczone obiekty i spowodowały pożary. Nieprzyjacielskie samoloty, po krótkiej próbie ataków na włoskie formacje, wycofały się. Jeden nieprzyjacielski samolot został zestrzelony. Wszystkie włoskie samoloty powróciły.

W Afryce północnej włoskie samoloty bombardowały kolej Fuca-Matrak.

We wczesnych godzinach porannych samoloty nieprzyjacielskie, które nadleciały ponad Szwajcarią, dokonały ponownego nalotu na miasta północno-włoskie, przyczem zrzucały bomby, z których kilka spadło na osiedla chłopskie Merate i Olgiate, powodując zabicie dwóch osób i zranienie

pięciu. Szkody materialne są nieznaczące. Jeden samolot nieprzyjacielski został trafiony przez włoską artylerię przeciwlotniczą nad Turynem i spadł pod Ceresole d'Alba. Załoga, składająca się z pięciu ludzi została częściowo zabita, a częściowo wzięta do niewoli. (p)

Anglicy zrzucają we Włoszech bomby i ulotki.

(§) Rzym, 17 sierpnia. W czasie ataków na dzielnice mieszkaniowe miast północno-włoskich brytyjscy lotnicy, oprócz bomb, zrzucają także ulotki, których treść, jak zauważa prasa włoska, „granicy z obłędem”. Ulotki te, których opublikowanie zresztą rząd faszystowski tak mało się obawia, iż tekst ich przedrukowano we wszystkich dziennikach, wmawiają Włochom, że nie waleczą oni za wielkość swej ojczyzny.

„Tribuna” tak charakteryzuje ten nowy występ obłudy angielskiej: „Chwała Bogu, że możemy poznać coraz lepiej angielskie metody myślenia w ich zarówno głupich, jak i niewybrednych zewnętrznych formach”. Fakt, że Anglicy zrzucają jednocześnie bomby zapalające na bezbronną ludność cywilną oraz obłudne ulotki, może naród włoski — tem silniej umocnić w głębokim przekonaniu o słuszności jego walki przeciw hegemonii brytyjskiej.

Angielski cenzor zabronił krytykowania opisów niemieckich ataków lotniczych na Anglię.

Nawet Anglicy nie wierzą już we własne „urzędowe zwycięstwa powietrzne”.

(§§) Berlin, 17 sierpnia. Wydarzenia, jakie się rozgrywały w przestworzach nad Anglią i które świat śledził z niezwykłym zainteresowaniem, postawiły na nogi angielskiego marszałka lotnictwa Sir Philipa Jouberta de la Ferte, który w roku 1937 został powołany na stanowisko głównodowodzącego generała lotnictwa brytyjskiego w Indiach.

Sir Philips rozwoził się obszernie przed mikrofonem radja angielskiego na drażliwy temat „operacji powietrznych nad wybrzeżem kanału brytyjskiego”, przyczem zauważył on, że „jeśli się zacznie analizować strategię niemieckiego lotnictwa w nalotach na wybrzeże południowe Anglii, to nie można sobie stworzyć właściwego wyrazu” (!). Jest rzeczą możliwą, że Niemcy będą się starali przez swe stałe ataki wyciągać samoloty angielskie w ten kąt

Angli, aby tymczasem nagle i zniemacka napasać na północ.

Te bolesne wywody są aż nadto wyraźną dawką uspokajającego narkotyku dla niezawodnie bardzo podnieconej i zdenerwowanej ludności.

W końcu swych wywodów pozwala brytyjski marszałek lotniczy wyjść przysłowiemu „szydło z worka”, mianowicie sam się przyznaje do tego, że większość społeczeństwa angielskiego przestała wierzyć w komunikaty lotnictwa brytyjskiego i zatem wpały w zwycięstwa lotnictwa brytyjskiego. Szary człowiek twierdzi, że jeśli porówna urzędowe brytyjskie informacje z oświadczeniami niemieckimi, to musi stwierdzić, że między obydwojma istnieje wielka różnica. W tem musi być coś nie w porządku.

Raz po raz usiłują urzędowe czynniki

angielskie wmówić światu, że bomby niemieckie nie wyrządzają tak wielkich szkód. Ale równocześnie odnośnie czynników wystrzegają się skrajnie przed udzieleniem przedstawicielom dzienników okazji, by się sami mogli o tem naocznie przekonać. Cenzor brytyjski wydał w ub. czwartek zakaz publikowania jakichkolwiek szczegółów o niemieckich atakach lotniczych na najbliższe Londynu położone lotnisko w Croydon.

Prasa angielska o sytuacji wojennej.

Sztokholm, 17 sierpnia. (G). Prasa angielska omawia bardzo żywo ostatnie wydarzenia na froncie i liczne naloty niemieckie. „Times” jest zdania, że silne bombardowanie mające przygotować lądowanie wojsk niemieckich stoi w związku z wzmożoną aktywnością Włochów w Afryce, a „Daily Telegraph” wyraża obawę, aby lotnictwo angielskie nie było tak dalece zaangażowane obroną wybrzeża, by dopuścić do ważnych posunięć w innych okolicach Anglii.

Korespondent Reutersa zaznacza, że Anglia dobrze sobie zdaje sprawę, iż dotychczasowe naloty nie posiadają jeszcze największego nasilenia, to też oczekuje się wzmożenia działalności niemieckiego lotnictwa. (p)

Churchill potwierdza klęskę Anglii w Somali.

(=) Lizbona, 17 sierpnia. Churchill był zmuszony w Izbie gmin złożyć sprawozdanie o walkach w brytyjskim kraju Somali. Operacje — pocieszał on swoich słuchaczy — jeszcze się toczą. W każdym razie na północny wschód od Hargeila Anglicy zostali odparci przez wojska włoskie.

W toku swej mowy Churchill użył charakterystycznego zwrotu: „Jestem w posiadaniu niezbyt zadowalniających wiadomości z kraju Somali”.

Anglicy nie mają zaufania do ministerstwa informacji.

(=) Madryt, 17 sierpnia. Prasa wieczorna komentuje w dalszym ciągu wielkie sukcesy Niemiec w walce przeciwko Anglii. Dziennik „Madrid” stwierdza, że zwycięstwa angielskie figurują tylko na papierze, a ludność Anglii traci coraz bardziej zaufanie do własnego „ministerstwa kłamstw”.

Z tego powodu rząd angielski zmuszony jest obecnie w specjalnym komunikacie urzędowym błagać o zaufanie swoich własnych poddanych. Dziennik stawia pytanie, dlaczego Niemców stać na bardziej otwarte i uczciwsze przedstawianie sytuacji, niż Anglików i odpowiada na to, że zwycięzca jest zawsze prawdopodobniejszy od pokonanego, który musi owijać w bawełnę swą klęskę.

Takim zwycięzcą są właśnie Niemcy i dlatego nie mają one niczego do zatajenia. Z tego też względu komunikaty naczelnej komendy armii niemieckiej budzą tak bezwzględne zaufanie.

Dziennik stwierdza dalej, że w Anglii powtarza się obecnie strategiczna sytuacja Francji. Churchill może dementować, co mu się żywnie podoba. Również Anglia ponosi teraz olbrzymie straty i znajduje się w niewątpliwie niższej wobec lotnictwa niemieckiego.

Dramatyczne polowanie na Irlandczyków w Belfaście.

Policja angielska aresztowała 14 rzekomych członków IRA.

(=) Lizbona, 17 sierpnia. Po dramatycznym pościgu na ulicach Belfastu policja angielska — jak donosi Reuter — aresztowała 14 mężczyzn, podejrzanych o przynależność do organizacji IRA.

Policjanci wtargnęli do domu, w którym mężczyźni ci byli zgromadzeni. Siedmiu z nich poddało się, natomiast reszta uciekła i była ścigana przez ulice, przyczem doszło do wymiany strzałów. W końcu policja otoczyła cały blok domów w którym schronili się uciekający i zdołała wszystkich aresztować.

827.000 bezrobotnych w Anglii.

(=) Sztokholm, 17 sierpnia. Według doniesień londyńskich cyfra bezrobotnych w Anglii podskoczyła do 827.000 osób. To zwiększenie się cyfry bezrobotnych spowodowane zostało głównie zahamowaniem pracy w tych gałęziach przemysłu, na których odbiło się bezpośrednio załamanie się Francji.

Zmiany w rządzie fińskim.

(§) Helsinki, 17 sierpnia. Fiński minister zaopatrzenia Taner, piastujący poprzednio godność ministra spraw zagranicznych, jak również minister rolnictwa Heikin, ustąpili ze swych stanowisk.

Minister handlu Kotilainen objął tekę ministra zaopatrzenia, zaś zastępcą przewodniczącego parlamentu Kalliokoski tekę ministra rolnictwa. Stanowisko ministra handlu dotychczas nie zostało obsadzone.

Zakaz publicznych imprez tanecznych w Niemczech.

(=) Berlin, 17 sierpnia. Jak komunikują z międzynarodowej strony, wszelkie publiczne imprezy taneczne w Niemczech zostały zakazane. Zakaz ten obowiązuje od dnia dzisiejszego.

Mowa Gen. Gubernatora:

Kto lojalnie wypełnia swoje obowiązki wobec społeczeństwa, będzie lojalnie traktowany.

Ludność polska pozytywnym czynnikiem w budowie nowego porządku

(—) Kraków, 17 sierpnia. Jak donosi „Kraakauer” i „Warschauer Zeitung” w Starym Teatrze w Krakowie odbył się apel członków NSDAP, w czasie którego Generalny Gubernator dr. Frank wygłosił doniosłe przemówienie.

Na obszernym placu Szczepańskim, ozdobionym flagami, ustawili się na przyjeździe Generalnego Gubernatora honorowe formacje wojska, lotnictwa, policji porządkowej, NSKK, służby pracy i służby bezpieczeństwa. Przybyli również liczni goście honorowi. Wśród nich zauważyliśmy również wysokiego zagranicznego gościa, **postać Cesarstwa Japonii, Ekscelencję Kawai**. Około głośnień zgromadziły się tłumy ludności, które nie znalazły wolnego miejsca w przepelnionej sali.

Generalny Gubernator został po swym przyjeździe powitany przed gmachem teatru. Wśród dźwięków marsza generalniego przeszedł on przed frontami poszczególnych formacji.

Następnie zabrał głos w przepelnionej, uroczysto udekorowanej sali. Na wstępie swej mowy mowa wspominał o doniosłych obowiązkach wynikających z decyzji powziętych w ostatnich dniach, **na mocy których w tej chwili Generalne Gubernatorstwo nie ma być już traktowane jako teren okupowany**.

Ważnym zarządzeniem — oświadczył dr Frank — jest

oczyszczenie miasta Krakowa z żydów.

Wszyscy żydzi, którzy nie opuścili Krakowa do oznaczonego terminu podporządkowani zostają automatycznie pracy przymusowej.

To wysiedlenie żydów oznacza coś więcej, niż zarządzenie czysto lokalne. Jest ono sygnałem do urzeczywistnienia żądania, że **wszyscy żydzi mają zniknąć z Europy**.

Na temat kwestii, które interesują Polaków, oświadczył dr Frank m. in. co następuje: **10 milionów Polaków, których losy są dzisiaj podporządkowane kierownictwu niemieckiemu, oczekuje na każdy pozytywny czyn. Masy polskie przystosowały się już do nowego porządku. To ma znaczenie decydujące, ponieważ śmieśnizna małe kliki, które pragnęły chętnie iść za przebrzmiałymi, wczorajszymi hasłami, straciły wszelkie wpływy.**

„Państwo niemieckie — podkreślił dr Frank — nie życzy sobie wynaradawiać jakiegokolwiek narodu. Wszystko, co się tutaj dzieje, jest wynikiem nieodpartej konieczności stworzenia na tym terenie definitywnego stanu pokoju, spokoju i porządku oraz stworzenia wszelkich warunków dla owocnej pracy. Musimy ostrzec w najpoważniejszy sposób tych wszystkich, którzy tego nie rozumieją i którzy pragnęliby oprzeć się porządkowi, nakazanemu przez Adolfa Hitlera.

Kościół — ciągnął dalej Generalny Gubernator J — odgrywał zawsze wielką rolę wśród Narodu Polskiego. Ci wszyscy księża, którzy obecnie w lojalny sposób wypełniają swe obowiązki kościelne i duszpasterskie, mogą być pewni, że nie doznają przytem żadnych przeszkód. **Żaden Niemiec nie życzy sobie mieszać się do spraw kościelnych Narodu Polskiego.**

„W związku z tem — podkreślił dr Frank — muszę jeszcze raz zaznaczyć, że

odnosimy się z całą życzliwością wobec kulturalnych i innych potrzeb Polaków.

Nie tylko nauka w szkołach może się w dalszym ciągu bez przeszkód odbywać, nie-

tylko dzienniki polskie mogą być nadal wydawane, ale także polscy urzędnicy i pracownicy, którzy zachowują się lojalnie, będą mieli nadal możliwość pracy i przez stronę niemiecką będą stale lojalnie traktowani.

Jakkolwiek nasz reżim jest silny i twarde, to jednak **jesteśmy zdecydowani rzucić po ludzku**. Domagamy się od Polaków wypełniania obowiązków i gwarantujemy im za to bezpieczeństwo ich życia, ich mienia i ich kulturalnego rozwoju.

Generalny Gubernator wspominał dalej o **olbrzymim rozwoju produkcji General-**

nego Gubernatorstwa, czego dowodem był pokaz na Targach Królewskich. Już w ciągu bieżącego roku będzie można stwierdzić, że **produkcja ropy naftowej i żelaza zwiększyła się wielokrotnie**.

Dr. Frank podkreślił wkońcu przyjazny stosunek do Związku Sowieckiego i wskazał na to, że łącznie z rozgraniczeniem interesów, **granice między Związkiem Sowieckim a Generalnym Gubernatorstwem są ustalone definitywnie**. Granice te również w przyszłości nie doznają zmian.

Po uroczystości Gen. Gubernator przyjął defiladę honorowych formacji.

Krytyczna sytuacja żywnościowa w Anglii.

Angielski minister wyżywienia odmówił podwyższenia racy żywnościowych.

(§) Sztokholm, 17 sierpnia. Wbrew nadziejom, jakim odawała się ludność brytyjska wobec optymistycznych wynurzeń swego ministra wyżywienia lorda Wooltona, oświadczył tenże, iż **na wypadek powiększenia zapasów środków żywności, nie nastąpi zwiększenie racy, ale jedynie zapewnione zostanie regularne ich wydzielanie**.

Składając to oświadczenie, minister wyżywienia zdawał sobie niewątpliwie sprawę z tego, że w dzisiejszej sytuacji **wogóle nie będzie on w możności zwiększyć swych zapasów i z tego powodu w najbliższym czasie będzie musiał przystąpić do dalszego obciążenia racy, już dzisiaj pod niejednym**

względem głodowych, tak, że szerokie koła w Anglii rozumieją coraz wyraźniej groźną sytuację żywnościową, co znajduje doświadczenie potwierdzenie w masowych zakupach na zapas, jakie można zaobserwować w ostatnich tygodniach.

„New York Times” stwierdza w sposób przekonujący, że obecna ciężka sytuacja żywnościowa w Anglii, pisząc, że **od 1 sierpnia ceny środków żywności w Anglii poszły ogromnie w górę**.

Przed kilku dniami dzienniki angielskie były zmuszone zakomunikować swoim czytelnikom o zróżnicowaniu nowego artykułu spożywczego, mianowicie sera.

Zmiany ustrojowe w Paragwaju.

Buenos Aires, w sierpniu. (g) Od dłuższego czasu dają się zauważyć w republikach południowo-amerykańskich silne tendencje, zmierzające do przebudowy dotychczasowego ustroju. Takie ruchy rewizjonistyczne dają się odczuć oddawna w Meksyku i innych republikach, a w Paragwaju również przystąpiono do zmiany ustroju. Obecny prezydent republiki general Estigarribia zawiesił w styczniu br. dawną konstytucję, biorąc w swoje ręce pełnię władzy i obiecując narodowi wypracowanie nowej konstytucji. Została ona **podana w dniu 4 sierpnia narodowi do głosowania. Nowa konstytucja nosi na sobie cechy rządów autorytatywnych: zamiast dwóch izb będzie posiadał przyszły parlament paragwajski jedną izbę, do której wejdą deputowani, przypadający jeden na 25.000 mieszkańców. Zamiast dotychczasowego senatu ustanowiono radę stanu, których członków mianuje rząd. Do rady stanu wchodzi przede wszystkim przedstawiciele pewnych zawodów, a więc kupców, rolników, przemysłowców, a następnie pewne osoby z tytułu swojego urzędu, jak ar-**

cybiskup z Asuncjon, rektor uniwersytetu w Asuncjon, oficerowie na kierowniczych stanowiskach, prezes banku państwa i inne wybitne osobistości. **Prezydenta wybiera ludność na 5 lat. Prezydent mianuje swoich ministrów, którzy mają prawo inicjatywy w najważniejszych sprawach, wydają ustawy i rozporządzenia, z obowiązującą mocą, prowadzi politykę zagraniczną, podpisują umowy handlowe i t. p. Rząd obowiązany jest przedłożyć poprzednio swoje uchwały radzie stanu i Izbie deputowanych oraz uzyskać ich zgody. Natomiast przewidziany jest wypadek nieprzyjęcia przedłożonych projektów przez izbę deputowanych, a wtedy, w razie nieprzyjęcia ich w jednym okresie sesji, ustawy mimo to nabierają siły wykonawczej. Izba deputowanych o tyle jest ograniczona w swoich prawach, że nie posiada prawa inicjatywy.**

Nowa konstytucja paragwajska opiera się zasadniczo na poglądzie, że **dobro państwa idzie przed dobrem indywidualnym**. Konstytucja gwarantuje prawo własności, rządowi jednak przysługuje prawo wkraczania w różne dziedziny gospodarki, a

zwłaszcza tam, gdzie zachodzi obawa sztucznego podbijania cen, gromadzenia zapasów w celach spekulacyjnych i t. d. Konstytucja wyraża się, że każdy obywatel paragwajski powinien **zdobyc swoje utrzymanie uczciwą pracą i że każda rodzina powinna pracować na kawałku ziemi**. W związku z tem należy przypuszczać, że rząd paragwajski przystąpi do **przeprowadzenia reformy rolnej**, która za rządów prezydenta Franco została wypracowana, ale nie wykonana. Jeżeli chodzi o prasę, to wprawdzie każdemu obywatelowi wolno wyrażać w prasie swoje zdanie bez uprzedniej cenzury, istnieje jednak ustawa prasowa, która dąży do **usunięcia anonimowości w prasie i ustalenia odpowiedzialności za wszelkie artykuły**.

W manifestie do ludności podkreśla prezydent Estigarribia, że **chce dać państwu silne rządy, które jednakowoż nie zmieniają się w despotyzm**. (p)

Otwarcie rumuńsko-węgierskich rokowań w Turn-Severin.

Urzędowy komunikat rumuński.

(§) Bukareszt, 17 sierpnia. Rumuńskie ministerstwo spraw zagranicznych wydało **we czwartek wieczór następujący urzędowy komunikat**:

Rząd rumuński, ożywiony życzeniem doprowadzenia do pokojowego rozwiązania wszystkich zagadnień, mogących stworzyć przedmiot sporu między Rumunią a jej sąsiadami, oraz w zamiarze ugruntowania sytuacji politycznej w tej części świata na przyjaźnej współpracy i współżyciu wszystkich narodów, rozpoczął rokowania z Węgrami.

W ciągu piątku przybędzie do Turn-Severin delegacja węgierska pod przewodnictwem posła Hory. Na czele delegacji rumuńskiej stoi były minister Valer Pop. Delegacja rumuńska wyjechała z Bukaresztu we czwartek wieczór.

Valer Pop przyjęty przez króla Karola.

(§) Bukareszt, 17 sierpnia. Przewodniczący delegacji rumuńskiej, która rozpoczyna w piątek rokowania z Węgrami w Turn-Severin, **były minister Valer Pop został we czwartek przed swym wyjazdem z Bukaresztu przyjęty przez króla Karola na dłuższej audjencji**.

Delegacja rumuńska, która wyjechała we czwartek wieczór z Bukaresztu pociegiem specjalnym, przybyła w piątek rano do Turn-Severin. Delegacja węgierska pod kierownictwem posła Hory przybyła Dunajem na parowcu „Sofia” do Turn-Severin w piątek przedpołudniem. Zamieszka ona na wielkim rumuńskim parowcu dla najomów „Regele Karol”.

Wspólne posiedzenie obu delegacji odbywają się w sali Biblioteki w Pałacu Kultury miasta Turn-Severin.

Posel rumuński Gafencu przyjęty przez Molotowa.

Moskwa, 17 sierpnia. Przybyli przed trzema dniami do Moskwy nowy posel Rumunii, b. min. spraw zagranicznych Gafencu złożył pierwszą wizytę komisarzowi spraw zagranicznych Molotowowi.

Jak słychać, również ambasador turecki w Moskwie, Haydar Aktay, odbył rozmowę z komisarzem Molotowem przed udaniem się dla złożenia sprawozdania do Ankar.

Obozy koncentracyjne w Kanadzie.

Sztokholm, 17 sierpnia. Minister Attle oświadczył w Izbie Gmin, że ostatnio przewieziono **9.120 Niemców i Włochów z Anglii do kanadyjskich i australijskich obozów koncentracyjnych**.

Kanada podzielona na dwa obozy.

Vichy, 17 sierpnia. Francuska urzędowa służba informacyjna stwierdziła we czwartek wieczorem, że **Kanada podzieliła się na dwa nieprzyjaźnie do siebie usposobione obozy**.

To, co w związku z aresztowaniem burmistrza Montrealu było uważane za mało ważną różnicę zdań, stało się obecnie zagrożeniem jednoci kanadyjskiej. Francuzi i Anglicy utworzyli w Kanadzie dwa nieprzyjacielskie obozy. Walka prowadzona jest zarówno skrycie, jak i otwarcie. Objęła ona ostatnio także i prasę francuską. Prasa ta — jak oświadcza się w komunikacie — **nie może dopuścić, aby Anglicy ubliżali nazwisku marszałka Petaína i czele francuskich Kanadyjczyków**.

Głosy prasy amerykańskiej na temat bombardowania lotniska w Croydon.

— Nowy Jork, 17 sierpnia. Dzienniki poranne nowojorskie przyniosły na czołowych kolumnach pod olbrzymimi tytułami wiadomości o sile niemieckich ataków lotniczych na Anglię oraz wieloszpaltowe sprawozdania o walkach, które przekraczają pojacie czytelnika amerykańskiego. „Associated Press” podaje dłuższy komunikat z Londynu, w którym określa atak bombowców niemieckich na londyński port lotniczy w Croydon jako „o niezwykłym napięciu i niezwykłej sile, które przyćmiewają wyobrażenia takich ataków w ciągu poprzednich czterech dni”.

Podjęcie kontaktu Włoch z Francją.

Rzym, 17 sierpnia. Bank Rzymski otworzył ostatnio w Paryżu i Lionie swoje filie, które przez dłuższy czas były zamknięte.

Posel japoński Kawai u Generalnego Gubernatora.

Posel ministerstwa spraw zagranicznych w Tokio ekscelencja Kawai, który był ostatnio podróż po Niemczech oraz po protektoracie Czech i Moraw, przybył w tych dniach, jak już donosiliśmy, do Krakowa. Przy tej sposobności został on przyjęty przez Generalnego Gubernatora na zamku w Krakowie. Zdjęcie nasze przedstawia ekscelencję Kawai i jego towarzyszy w rozmowie z ministrem Rzeszy dr Frankiem.

Nowy szef rosyjskiego sztabu generalnego.

Moskwa, 17 sierpnia. Jak w piątek urzędowo podano do wiadomości, dotychczasowy szef sztabu czerwonej armii, general Szaposznikow, który funkcje te pełnił od maja 1937 r., **podał się do dymisji na własne żądanie, z uwagi na zły stan zdrowia**. Jego miejsce zajął **general armii Merezkow**.

General Merezkow był przedtem głównodowodzącym leningradzkiego okręgu wojskowego i jednym z dowódców armii rosyjskiej podczas wojny fińsko-rosyjskiej.

Ustępujący ze stanowiska szefa sztabu generalnego gen. Szaposznikow został mianowany **zastępcą komisarza wojny**. General armii Merezkow zachowuje nadal swoje stanowisko jako zastępcę komisarza wojny. Pierwszym zastępcą komisarza wojny został mianowany **marszałek Budieny**, zwolniony równocześnie ze swego dotychczasowego stanowiska głównodowodzącego moskiewskiego okręgu wojskowego.

Sytuacja finansowa Francji i bezrobocie.

Zurych, 16 sierpnia. (g) Prasa francuska podaje ostatnio półoficjalne oświadczenie, zajmujące się finansowym położeniem kraju. Oświadczenie to, które ma na celu uspokojenie umysłów, donosi, że frank francuski pozostał na wysokości pierwszych dni wojny, tj. za dolara płaci 43,70 fr. Paryski „Journal” omawia zagadnienie bezrobocia we Francji i zwraca się do bezrobotnych z apelem, aby przyjmowali każdą zaoferowaną im pracę, jak również żąda przeprowadzenia spisu bezrobotnych i udostępnienia im pracy. Wzywa też rząd do zwalczania u bezrobotnych uchylania się od pracy.

Wyżywienie dla Francji zapewnione.

Vichy, 17 sierpnia. Jak pisze „Paris Soir” we czwartek w swym artykule wstępnym, poświęconym zbiorom zboża, wyżywienie dla ludności Francji zostało zapewnione przez zbiory r. 1940.

Pismo podkreśla, że niema najmniejszej podstawy do pesymizmu. Obecne zbiory wraz z istniejącymi zapasami wystarczą w zupełności dla ludności Francji, jednak pod tym warunkiem, że Francuzi będą przestrzegali zarządzeń ograniczenia spożycia.

W związku z powyższym zasługuje na uwagę krótki polemiczny artykuł, opublikowany przez „Oeuvre” — w którym pismo zwraca się przeciwko przeprowadzonej przez Churchill’a konfiskacie francuskich środków żywności. Krytyczna sytuacja dawnego sojusznika Francji, — pisze „Oeuvre” — nie sprawia jednak panu Churchillowi najmniejszego zmartwienia.

Nowa zaprawa do podłóg w proszku.

W obecnych czasach daje się odczuwać na rynku brak zapraw do podłóg, co w niemały kłopot wprowadza nieraz panie domu, które muszą, dbając o czystość mieszkań, jednocześnie zachować równowagę budżetu domowego.

W tym wypadku można jednak temu zaradzić, nabywając zaprawę do podłóg w proszku p. n. „TEMPO”, która w niczem nie ustępuje zaprawom terpentynowym, gdyż surowce, użyte do jej spreparowania, mają te same własności, co surowce dobrych past terpentynowych.

Wyrabiane jest „Tempo” farbujące w kolorach: machoń, orzech ciemny i jasny, oraz do posadzek — bez barwy.

„Tempo” cieszy się coraz większą popularnością, gdyż jest tanie, niepalne i łatwe w użyciu, a podłogi zaciągnięte „Tempem” posiadają trwałą, lustrzaną połyśk.

„Tempo” produkuje znana fabryka „DOBROLIN”, co daje gwarancję, że towar jest bez zarzutu.

Szwajcaria protestuje w Londynie

Berno, 17 sierpnia. Rząd szwajcarski upoważnił swego posła w Londynie do złożenia w rządzie angielskim najostrejszego protestu przeciwko dwukrotnemu przelotowi nad Szwajcarią brytyjskich bombowców a mianowicie w nocy z dnia 13 na 14 sierpnia i w nocy z dnia 15 na 16 sierpnia.

Rząd szwajcarski domaga się od Londynu wzięcia obietnicy, że to systematyczne naruszanie neutralności Szwajcarii nie będzie powtarzane.

Brytyjski statek towarowy zatopiony na Atlantyku.

(S) **Nowy Jork, 17 sierpnia.** Agencja „Associated Press” dowiaduje się z kół żeglarskich, że w dn. 17 lipca zatonał na Atlantyku brytyjski statek towarowy „Fellside”, poj. 3.509 ton, wskutek najechania na minę wzdłużnie steropodowania.

Statek towarowy „Panamanian” wziął na swój pokład 21 rozbitków z pośród 35 osób leżącej załogi tego statku.

Somali było zaskoczone ofensywą wojsk włoskich —

(!!) **Moskwa, 17 sierpnia.** W artykule na temat operacji włoskich w angielskim Somali przynosi „Krasnaja Zwiezda” zestawienie informacji na temat powyższy zacierpniętych z dzienników niemieckich oraz włoskich, porównując je z angielskimi.

Dziennik podkreśla przy tej okazji znamienny ton prasy angielskiej. Nie można zaprzeczyć w Londynie, że ofensywa włoska w angielskim kraju Somali była dla Anglików wielką niespodzianką i zaskoczeniem.

Ustąpienie amerykańskiego ministra rolnictwa.

(—) **Waszyngton, 17 sierpnia.** Minister rolnictwa Wallace, demokratyczny kandydat na stanowisko wiceprezidenta zgłosił swoją dymisję.

Echa prasy sowieckiej o ostatnich nalotach niemieckich na Anglię.

Moskwa, 17 sierpnia. Powtarzające się naloty niemieckie na wybrzeże angielskie przedewszystkiem ostatnia bitwa nad Kanalem stanowią główny przedmiot zainteresowania prasy sowieckiej.

Wszystkie pisma zamieszczają komunikaty naczelnej komendy armii niemieckiej na czołowym miejscu, zaopatrując je dużymi tytułami i przeciwstawiając im komunikaty dowództwa angielskich sił zbrojnych.

Pismo sowieckich kół wojskowych „Krasnaja Zwiezda” zamieszcza obszerny artykuł pióra rzeczoznawcy wojskowego, w którym to wyraża się uznanie dla organizacji i przeprowadzenia operacji lotniczych niemieckich. „Pod każdym względem okazuje się broń lotnicza niemiecka lepsza i sprawniejsza niż angielska i wojsko aliantów.

Już przy przygotowaniu wywiadu po-

wietrznego Niemcy wykazali większą sprawność, stale przeprowadzając podczas ostatnich ośmiu miesięcy naloty wywiadowcze nad obszarem przeciwnika. Dzięki temu Niemcy posiadali już na początku działań wojennych na zachodzie wystarczające informacje odnośnie do koncentracji i ruchu wojsk, rozłożenia lotnisk i baz lotniczych przeciwnika.

Niemcy nie tylko wyszukali wszystkie bazy lotnicze aliantów, ale sfotografowali je tak dokładnie, że stwierdzili wszystkie tam się znajdujące się typy samolotów. W wywiadzie powietrznym wyprzedzili więc przeciwnika, chociaż pod tym względem przeprowadzał on akcje na szeroko skale. Nie było więc dziwnym, że operacje niemieckie aliantów zawsze zaskoczyły.

W tem to brzmieniu przedstawia organ sowieckich sfer wojskowych położenie wojenne i wyjaśnia ich przyszły rozwój.

Plan odbudowy Hiszpanji.

Madryt, 17 sierpnia. Odbudowa wszystkich podczas wojny domowej spustoszonych i zniszczonych miejscowości jest przedsięwzięciem bardzo trudnym do wykonania.

Na całym obszarze państwa hiszpańskiego czeka kilkadziesiąt tysięcy i mniejszych miejscowości na odbudowę. Mniejsza część ich odbudowana została przez rząd, a reszta musi w inny sposób dać sobie rady, aby w krótkim czasie odzyskać normalny wygląd. Na koszt państwa odbudowane będą tylko 122 miast, wsi i dzielnic mieszkaniowych, bowiem tam zniszczono większą połowę budynków.

Plan tej odbudowy ujęty został w specjalną wystawę, ulokowaną w gmachu biblioteki narodowej w stolicy Hiszpanji.

Wystawa przedstawia zdjęcia spustoszonych miejscowości, jak i plany i projekty ich odbudowy. Rysunki i modele domów chłopskich, mieszkań miejskich, kościołów i gmachów publicznych wykazują architektoniczne cechy planu odbudowy.

Nowa projektowana architektura odbu-

dowy uzgodniona jednak jest z układem przyrody danej okolicy i prowincji. Na pierwszy plan tej odbudowy wysuwa się rozbudowa kościołów, jako budynków reprezentacyjnych, co najlepiej świadczy o zamiarze sfer rządowych, zmierzającym do utrzymania tradycji katolicko-chrześcijańskiej kraju i do wychowania narodu w tym duchu.

Wystawa nie porusza sprawy sum, potrzebnych na przeprowadzenie odbudowy kraju, jak również terminu zakończenia jej. Dotychczas więc nie wiadomo, jak długo potrwa odbudowa kraju. Statystyka, dotycząca odbudowy kraju na koszt państwa, wykazuje, że objęte przez nią jest 75.000 budynków, a do wykonania odbudowy ich 310.000 m sześć. drzewa, 350.000 ton żelaza. W niektórych wypadkach używano, jako siły roboczej więźniów politycznych, co umniejsza wydatki odbudowy. Więżniowie ci za pracę nie otrzymują żadnego wynagrodzenia, mają natomiast możliwość na tej drodze uzyskać skrócenie wyznaczonego im czasu kary.

Przed uregulowaniem stosunków rosyjsko-tureckich.

Ankara, 17 sierpnia. Turecki ambasador w Moskwie Ali Haydar Aktay przybył we czwartek do Ankary na zapowiedzianą wizytę. Jak twierdzą w dobrze poinformowanych kręgach dyplomatycznych, Haydar Aktay ma powrócić po tygodniu na stanowisko do Moskwy, równocześnie podkreśla się, że w żadnym wypadku nie nastąpi powrót rosyjskiego ambasadora Terentiewa do Ankary.

Istnieje raczej przekonanie, że Terentiew dopiero po usunięciu wszystkich osobistych przeszkód, stojących na przeszkodzie do odprężenia w stosunkach rosyjsko-tureckich, powróci do Ankary. Na tej podstawie dobrze poinformowane kręgi są zdania, że wizyta moskiewskiego ambasadora tureckiego w Ankarze ma być przedewszystkiem poświęcona problemowi usunięcia tych przeszkód.

KRONIKA

B. oficerowie polscy mają się zgłaszać w komendzie policji

Kraków, 17 sierpnia. W myśl opublikowanego przez nas rozporządzenia Generalnego Gubernatora, b. oficerowie armii polskiej zarówno służby czynnej, jak rezerwy, pospolitego ruszenia oraz emerytowani, zobowiązani są do zgłoszenia się do dnia 30 sierpnia br.

W związku z powyższym ukazało się zarządzenie wykonawcze starosty miejskiego w Krakowie, nakazujące zgłoszenie się b. oficerów armii polskiej do dnia 30 sierpnia w komendzie policji przy ul. Franciszkańskiej 1. Zarządzenie to podaje również ważne uzupełnienie wiadomości, a mianowicie wyjaśnia, że oficerowie pospolitego ruszenia uważani są za oficerów rezerwy i są również zobowiązani do zgłoszenia się. Przy zgłoszeniu się należy przedstawić dokumenty wojskowe, wzgl. inne dowody osobiste.

Wpisy do szkół dla praktykantów kupieckich, rzemieślniczych i przem.

Kraków, 17 sierpnia. Na zasadzie rozporządzenia Generalnego Gubernatora wszyscy praktykantzi zawodów kupieckich, rzemieślniczych i przemysłowych obowiązani są do zapisania się na naukę w szkołach zawodowych.

Pracodawcy zobowiązani są dopilnować zgłoszenia się jak również regularnego uczęszczania do szkół swych uczniów. Niezastosowanie się do tego zarządzenia podlega karze.

Następujący uczniowie z Krakowa obowiązani są do zgłoszenia się:

a) dziewczęta zatrudnione w zawodzie kupieckim: w poniedziałek i piątek od g. 17 do 19, w szkole przy ulicy Loretańskiej 16;

b) chłopcy-uczniołwie, zatrudnieni w zawodzie kupieckim: w poniedziałek i piątek w godzinach od 18—20 w szkole barackowej przy alei Krasińskiego;

c) dziewczęta zatrudnione w rzemiośle i przemysle jako praktykantki: codziennie w godzinach od 10 do 12 w szkole przy ul. Syrokomli 12;

d) chłopcy-uczniołwie zatrudnieni w rzemiośle i przemyśle: codziennie w szkole przy ulicy Dietla 2.

Przy zgłoszeniu się należy przedłożyć następujące dokumenty:

1) świadectwo urodzenia (metryka), 2) świadectwo ukończenia szkoły powszechnej, 3) prośbę o przyjęcie z życiorysem, 4) zaświadczenie o obecnym zatrudnieniu. — Wpisy przyjmuje się do 31 sierpnia 1940. Należytość wpisowa wynosi 4 zł.

Sprzedaż mięsa.

Kraków, 17 sierpnia. Od poniedziałku tj. dnia 19 bm. sklepy rejonowe Okręgu I-go (Dz. I, II i część VI) oraz Okręgu XI-go (Dz. 21-a) będą wydawały według ustalonej dla odbiorców kolejności mięso po 200 gramów na osobę za odcięciem 49 i 50 kuponu karty poboru mięsa.

Zwraca się uwagę, że mięso należy pobrać w ciągu 4 dni. Po upływie tego terminu tracą odnośnie kupony karty mięsnej swą ważność dla osób zamieszkałych w podanych wyżej dzielnicach.

Nowa gazeta dla wsi polskiej.

(—) **Kraków, 17 sierpnia.** Ostatnio wyszedł z pod prasy drukarskiej pierwszy numer okazyjowy nowego pisma polskiego, poświęconego sprawom wsi i prawom rolnika. Pismo to, ukazujące się raz w tygodniu — w niedzielę — nazywa się „Siew”.

„Siew” jest zatem gazetką włościańską, przeznaczoną dla najszerszych warstw ludności polskiej, zamieszkałej na wsi i pracującej na roli. Treścią „Siewu” są nie tylko artykuły i wiadomości aktualne z dziedziny polityki, ale również z życia społecznego w Generalnym Gubernatorstwie. — Zawiera on bogaty dział informacyjny, interesujący przedewszystkiem wieś polską, a ponadto cenne rady i wskazówki oraz informacje, pożyteczne dla człowieka pracującego na roli i z niej żyjącego. Jest on doradcą rolników we wszystkich sprawach i łącznikiem z szerokim światem.

„Siew”, którego miesięczny abonament kosztuje tylko 1 złoty, można zamawiać za pośrednictwem agencji i urzędów pocztowych lub też bezpośrednio w administracji w Krakowie 1. Skrz. pocztowa 554.

Gazeta Włościańska „Siew”, z uwagi na swoją bogatą treść i dobór materiału redakcyjnego, niezawodnie stanie się najpopularniejszą lekturą polskiej wsi, lekturą, która zainteresuje wszystkich rolników.

Partię towarów importowanych,

artykułów chemiczno-kosmetycznych, jak: pastę do zębów „Marlene”, pudry „Marlene” oraz ultramaryny i inne farby sprzedaje

Reichsdeutsche Handelsniederlassung
WALTER DEUMELLAND
Warszawa, Jerozolimska 77. — Telefon 74-75-1

Największy sklep
D. SCHREIBER
Modeli
KAPELUSZY DAMSKICH
Zarządca: Fr. Korbiel
Kraków, ulica Floriańska 32
2000k

Przesunięcie terminu wysiedlenia żydów z Krakowa.

Kraków, 17 sierpnia. Według wiadomości, zacierpniętych z „Gazety Żydowskiej”, Rada Starzych przy gminie żydowskiej zawiadomiła, iż termin dla wysiedlenia żydów z Krakowa został przesunięty z dnia 15 sierpnia na 31 sierpnia.

Gmina żydowska podała ten fakt do wiadomości przez obwieszczenie. Przesunięcie terminu odnosi się do wszystkich żydów. Termin wysiedlenia został przesunięty w tym celu, aby umożliwić Gminie żydowskiej gładkie przeprowadzenie wysiedlenia, które do dnia 15 sierpnia nie było możliwe.

Wytyczne w akcji wysiedlenia żydów.

Kraków, 17 sierpnia. W kręgach żydowskich szerzą się fałszywe wiadomości, odnośnie do przymusowej akcji wysiedlenia żydów z Krakowa.

Dla akcji wysiedlania żydów od samego początku ustalono linie wytyczne, aby powstrzymać wysiedlanie żydów, którzy mogą być pożyteczni dla życia gospodarczego w Krakowie. Zasada ta obowiązuje nadal. W tym zakresie wchodzi pod uwagę rzemieślnicy, robotnicy fachowi i ci żydzi, którzy znajdują się w stałym stosunku pracy. Zająęcie żydów do obowiązków pracy przymusowej będzie dotyczyło w pierwszej linii tych żydów, którzy nie będą się mogli wykazać stałym, rzeczowym zatrudnieniem.

Przymusowa praca żydów.

Kraków, 17 sierpnia. Władze zarządziły dostarczenie do pracy trzech tysięcy żydów nieżonatych na dni 16, 17 i 18 sierpnia po tysiąc osób dziennie. Osoby te będą zatrudnione przy robotach publicznych, na warunkach obowiązujących robotników polskich i otrzymają wynagrodzenie w gotówce i całkowite utrzymanie w naturze.

Robotnicy ci będą zatrudnieni w Krzeszowicach, Suchej i Lublinie. Z każdym transportem robotników wyjeżdża delegacja krakowskiej Rady żydowskiej, którzy rozłożą nad nimi opiekę. Zapewniona jest również opieka żydowska.

Do robót zgłaszać się mogą, jako ochotnicy, mężczyźni żonaci, którzy będą mogli wyjechać na miejsce robót wraz z rodzinami. Pomieszczenie i utrzymanie dla rodzin jest zapewnione.

(Jo) **ADRESY APTEK** dyżurujących dzisiaj w nocy w Krakowie: Retoryka 1, tel. 130-72, Krakowska 19, tel. 101-21, Długa 88, tel. 173-36, Rynek Gł. 42, tel. 114-27, Florjańska 15, tel. 100-81, Karmelińska 9, tel. 123-83, Dietla 76, tel. 105-30, Zwierzyniecka 7, tel. 124-27, Lubiec 7, tel. 121-82, plac Zgody 18, tel. 165-54.

(Jo) **PRZEJECHANIE DZIECKA PRZEZ SAMOCHÓD.** Wczoraj w godzinach popołudniowych, pięcioletnie dziecko Mieczysław Janas, przy ul. Szlak 69, zostało przejechane przez samochód, doznając ran tłuczonych głowy i szoku nerwowego. Zawezwany lekarz pogotowia po udzieleniu pierwszej pomocy polecił je przewieźć do szpitala św. Łazarza na oddział chirurgiczny.

(Zet) **ŚMIERTELNY SKOK.** Oknem z II. piętra szpitala żydowskiego (przy ul. Radomskiej 22), w celu samobójczym wyskoczył Rubin Grossman z Kiele (Piotrkowska 12), ponosząc śmierć na miejscu.

(Zet) **ŚMIERĆ POD KOŁAMI POCIĄGU.** Na torze kolejowym między Kielcami i Zagnańskiem znaleziono zmasakrowane zwłoki nieznanej starszej kobiety. Narazie nie ustalono, czy chodzi tu o samobójstwo, czy też o nieszczęśliwy wypadek.

(Zet) **POŻAR OD PIORUNA.** W czasie burzy piorun uderzył w zabudowania Miłkołaja Pióra w Krajinie, gm. Górno (pow. Kielec). Zabudowania spłonęły doszczętnie.

W tej samej wsi w polu piorun zabił krowę Józefa Stępień, a ją samą kontuzjował.

(Zet) **KRADZIEŻE OWOCÓW.** Szereg właścicieli sadów w Kielcach zameldowało ostatnio na policji o masowych kradzieżach owoców przez nieznanych osobników.

Kupno KOMBINO- WANY pokoń prawie no- wy 1-2 tapoza- ny kupie. Wia- domości: Mogi- ska 78a. 28858	KUPIE okazyjnie: szafę 2-drzwiową, szafę kombinowaną, łóżko metalowe, dywan perski, tapczan i otoma- n. Zgłoszenia: Rynek Gł. 41, — Dom Feniksa, — firma „Galante- ria”, Solaraka. 28950	PLACHTE nieprzemakalna na platformie ku- pie. Zgłoszenia: Goniec Krakow- ski, Kraków, „Nr 26038”. 26058
ELEKTROLUX i maszyny do pisania kupuje „Krakowski Do- roreum” Kar- lika 27. 29033	MASZYNY do szycia kupie. Starowińska 21, m. 8. 28625	SKLEP KOMISOWY nowo otwarty — Rynek Główny 12 kupuje okazyj- nie za gotówkę, sprzedaje, przy- muje w komis. 28828

Fabryka i kwiaty.

(Jo) Kraków, 17 sierpnia.

Zdawałoby się, że tego rodzaju zestawienie dwóch przeciwieństw nie zawiera żadnych punktów stykowych, stanowi wręcz **atonalną dla ucha kompozycję**.

Fabrykę przeważnie ogląda się na ekranie, z którego przemawiają poszczególne obrazy, jako etapy pewnego rodzaju piekła z wszystkimi jego akcesoriami, oszalałym hałasem, warkotem i zgrzytem maszyn, wirującymi zębami kołami i sykiem pasów transmisyjnych. Cały ten aparat składa się na szarość i udręk życia robotnika, połączoną z niebezpieczeństwem. Z fabryk tych wychodzą robotnicy szarzy, bez blasku, bez uśmiechu, z oziębiającymi ramionami, wyjąłwionymi z wszelkiej radości życia. Warunki pracy, sama praca przysgotowuje ludzi-automaty, maszyny pozbawione duszy i nerwów.

Tym razem oglądamy inną fabrykę — **wodociąg miejski**.

Trudno, mówiąc o nich nie wspomnieć o samych zabudowaniach, które **robią wrażenie willowej dzielnicy, rozbudowanej u podnóża góry na Bielanych**. Charakter fabryczny zachowują tylko dzięki czerwonej cegle, z jakiej są zbudowane, ale nawet ten jedyny zarys fabryczny w tym wypadku stanowi ozdobę i piękno, oddzielające nasze uprzedzenia od oglądanej rzeczywistości. Pierwszym wrażeniem w obrębie fabryki jest przeżycie estetyczne.

Pobieranie wody z Wisły odbywa się **w hali pomp wleńanych**,

w której mieszczą się odpowiednie przyrządy, wskazujące stopień zanieczyszczenia wody. Z hali pomp wleńanych przeprowadza się wodę do **basenów filtrujących**, w których odbywa się dalszy proces oczyszczania przez naturalne warstwy piasku,

następnie woda przepływa do studzien, a stamtąd jest przeprowadzona do t. zw. studni zbiorczej, znajdującej się już w samych zabudowaniach zakładu. **Od tego miejsca dopiero rozpoczyna się zasadniczy proces zasilania miasta**, konieczny i doniosły, jak obieg krwi w tętnicach fizycznego ustroju człowieka.

Wchodzimy bowiem w hale maszyn — pomp tłokowych i ośrodkowych, parowych i elektrycznych, które

przebiegają dzień noc, tłocząc wodę do zbiornika pod kopcem Kościuszki, skąd dzięki wysokiemu położeniu zbiornika woda własnym ciężarem dopływa rurami do miasta, ulegając przedtem jeszcze **dwukrotnemu oczyszczeniu z bakterij** przez chlorowanie w odpowiednich instalacjach. Świat maszyn ma swoją wymowę. Być może (nawet napewno) dla obcych niezrozumiała i obojętna, dla obywateli pełna treści, ale tak dla jednych, jak drugich, **wymowę potęgi i geniuszu intelektu ludzkiego**. Tak, jak zespół symfoniczny może nas zachwycać lub nudzić ze względu na jego treść muzyczną, ale podziwiamy pracę skrzypiec pierwszych, drugich, wiolonczeli, fagotów, harf i innych instrumentów, a nade wszystko czarodziejską laseczkę dyrygenta, która jest niejako wyrazem jego słuchu, zdolności odczuwania, interpretowania poszczególnych kompozycji — tak z drugiej strony wsłuchujemy się w harmonijny, miarowy **rytm maszyn, zdumiewając się potęgą myśli człowieka**, który te masywne żelaza i stali, pary i elektryczności podporządkował swojej woli, ujarzmił w czasie, wykresach, cyfrach.

Zakłady wodociągowe stoją w zupełności na wysokości zadania — jak stwierdzili fachowi znawcy — pod każ-

dym względem, t. zn. zapewniają miastu **czystą, zdrową wodę, badaną codziennie w laboratorjach bakteriologicznym i chemicznym**.

Następnie z racji dwójakiego rodzaju pomp: parowych i elektrycznych dają gwarancję nieprzerwanej pracy i dostawy wody, gdyż dzięki posiadaniu własnej centrali elektrycznej są **niezależne od dostawy prądu z elektrowni miejskiej w wypadku przerwy tej dostawy**. Zakłady mają nowoczesne urządzenia, kotłownie, maszyny, pompy, filtry, aparaty do badań, wielkie hale jasne, czyste, przestronne, w których narzuca się wprost zaprzeczenie pojęcia wielu ludzi o pracy, jako przekleństwie człowieka.

W zabudowaniach administracyjnych zakładów wodociągowych

przy ul. Senatorskiej w Krakowie, oprócz biur znajdują się również **Warsztaty** naprawy części maszyn i instalacji, **wraz z halą legalizacji wodomierzy**, a także nowoczesnej **urządzonej łazienki dla robotników**, szatnie i kuchnia, w której korzystają z ciepłej wody i mogą sobie ogrzać posiłki. Poza to dla **dzieci robotników mieści się w zakładach przedszkole**, w którym korzystają cały rok z bezpłatnych śniadań, a obecnie z półkolonii prowadzonej przez fachową instruktorkę.

Zakłady wodociągowe są **w stanie ciągłego rozwoju i ulepszeń**. Z roku na rok powstają nowe baseny filtrujące (w przewidywanym rozwoju miasta, zwiększenia stanu ludności, a tem samem ilości zapotrzebowanej wody) — obecnie jest w trakcie budowy **nowa studnia zbiorcza**, nowa część hali pomp ośrodkowych i odkwaszalnia, w której montuje się już odnośne aparaty dla dalszego — poza chlorowaniem —

Pasy skórzane

z przydziału 27424

poleca w **jakką najlepszym fachowym wykonaniu**. — Wszelkie zapytania i zamówienia proszę kierować bezpośrednio do firmy:

Centralna Wytwórnia Pasów

Władysława Pałaka

Kraków, Krowoderska 73, tel. 189—19.

Formalności u Władz załatwiam bezinteresownie.

KANCELARJA NOTARJALNA EDWARDA SOMMERA

prowadząca nadal agendy notariusza Pałaka dawniej Rynek Główny Nr. 25 i 30 —

znajduje się obecnie 28794

przy placu Dominikańskim Nr. 5.

polepszenia jakości wody.

W nowej części zakładu mieścić się będzie równocześnie sala muzeum, w której (według projektu) zgromadzone eksponaty oraz modele obrazować będą zwiędzającym dokładnie całą pracę zakładów.

Nad radością urządzeń i składnością funkcji zakładów, jak też ich stałym rozwojem czuwa **dyrektor Orzełski**, b. profesor chemii, a równocześnie wielki miłośnik kwiatów i esteta. Dzięki dyrektorowi Orzełskiemu można połączyć dwa (jakby się zdawało) odrębne pojęcia: **fabrykę i kwiaty**. Zakłady toną w zieleni, na której z artystycznym umiarem rozmieszczone kwiecie się małe rabaty, szklą się miniaturowa sadzawka, na której drzemią nieruchomo blade-różowe nenufary.

Praca ludzi, maszyn, hale, garaże — fabryka wśród kwiatów.

VIM

czyści wszystko

Vim — uniwersalny środek do czyszczenia i szorowania jest niezastąpiony dla gospodyni. Czyści metale, szkło, porcelanę i drzewo. Dzięki zawartości mydła nadaje się Vim do mycia rąk.

**Tani i praktyczny.
Zastępuje mydło.**

WYRÓB FIRMY SCHICHT

WAPNO

największy wróg mydła i bielizny!

W twardej wodzie tworzy się tak zwane mydło wapienne i wskutek tego sporo mydła idzie na marne. Poza tym mydło wapienne osiada no włókna i niszczy je. W dzisiejszych czasach nie możemy sobie pozwolić ani na jedno ani na drugie. Dlatego należy przed praniem przede wszystkim zmiekczyć wodę Klaraxem, w Klaraxie również namoczyć bieliznę przez noc. Brud rozpuści się i na jutro pranie będzie wymagało mniej pracy, i, co ważniejsze, mniej mydła lub proszku do prania. Klarax można nabyć we wszystkich lepszych sklepach bez kartek.

KLARAX

Oszczędność na mydle!

**Wyrób
firmy Schicht**

WŁADYSŁAW BARCICKI.

Tajemnica starych portretów.

Powieść fantastyczna.

8)

Bzmiał on następująco: „JA, RAJNOLD PAN NA HEIDENSTEINIE I NA DOBRACH OKOLICZNYCH, tę oto pamiątkę w postaci zwierciadła pozostawiam moim potomkom na wieczne przechowanie i ku wiecznej pociesze. Będąc w niewoli u niewiernych, podczas wyprawy odbytej do Ziemi Świętej pod wodzą Ludwika króla Francji, o to zwierciadło otrzymałem od królowej Nirwah, pięknej a dobrej, która mimo swą wiarę była najlepszą kobietą. Lustro to oglądane w rocznicę patrona świętego ukazuje twarz ukochanej, zmarłej lub dalekiej osoby. Przysięgam, że ja RAJNOLD Z HEIDENSTEINU, RYCERZ CHRZEŚCIJAŃSKI, chcąc po powrocie do ojczyzny zobaczyć oblicze drogiej memu sercu Nirwah posługiwalem się zwierciadłem, i że ono dotrzymało danej mi obietnicy. Polecam moim potomkom w ważnych chwilach życia, gdy znajdzie potrzeba, skorzystać z zwierciadła i przechować je aż do wygaśnięcia, czego oby Bóg nie dał, maszeru rodu”. Następowal monogram mego przodka, a na sznurku pergaminowym wisiała mała pieczętka wciśnięta w żółty wosk. Data była nieco zatarta, ale można było odczytać rok: 1245.

Odkrycie to tak mną wstrząsnęło, że odłożyłem na chwilę pergamin, aby zebrać

zmysły. Cóż za niebывала rzecz list, pisanym przez przaszczurą przed siedmiuset latami! Styl tej epistoły był tak stosunkowo żywy, tak bezpośredni, że miało się wrażenie, iż przemawia nieco archaizującym, ale zrozumiałym językiem do młodszego swego syna czy krewnego. W jednej chwili ujrzałem w mej fantazji rycerza w białym zwoju chroniącego go od prażącego słońca Afryki, siedzącego na dzielonym arabis, igrającego z niebezpieczeństwem jakby dla rozrywki, rycerza, który przebył tysiące mil, by dotrzeć do Grobu Zbawiciela i zdobyć Go dla całej chrześcijańskiej Europy. A obok niego rysowała się postać pięknej księżniczki czy królowej Nirwah, córki zapewne jakiegoś króla czy dowódcy wojsk niewiernych, która mimo wszystkie przeciwności, mimo różnice wiary, poglądów — pokochała pięknego rycerza z gór i na pożegnanie, nie mogąc zwięzać swego losu z jego losem, wręczyła mu magiczne zwierciadło, które już od wieków zapewne było w posiadaniu jej rodziny i stanowiło cenny, jedyny w swoim rodzaju, — skarb.

Wiele jednak legenda nie kłamała i skarb był ukryty w wieży Dawida! Stare legendy, które obiegają okolice, nie były czczą fantazją, blagą, bajką.

Na dnie każdej baśni jest coś prawdziwego, która tylko otacza się podobnie jak owad czy rybka zamknięta w bursztynie licznymi pokładami dodatków, pomyłek, przekreśleń. I to jaki skarb! Nie złote monety, które znane są każdemu numizmatykowi, nie jakieś złote pierścienie czy sznurki pereł, rzeczy piękne, drogie, ale w końcu bezduszne — ale zwierciadło, na którego taflę zobaczyć można ukochaną a daleką osobę! Patrzałem na leżące przede mną zwierciadło i raz po raz doty-

kłem go, tak bardzo nie wierzyłem własnym oczom i tak dalece zdawałem się śnić. Nie, to jednak było prawdą! Nie jestem wizjonerem ani nie stoję pod wpływem haszyszu czy opium. Lustro leży przede mną, obok leżą futerały skórzane, a opodal zwitek pergaminu z pieczętką Rajnolda z Heidensteinu.

Chcąc uporządkować moje myśli, poszedłem chociaż dużymi krokami do biblioteki. Najlepiej bowiem porządkują się wrażenia i myśli w takiej właśnie sytuacji: siedząc nie ma ciała dosyć sprężystości — powiedziałbym — myśli biegną zbyt leniwie, leżąc nie mogą wzlatać, pelzając po ziemi na poziomie nóg. Dopiero człowiek chodzący po pokoju może zapamiętać nad otoczeniem i nad sobą samym. Czytałem zdanie pewnego filozofa (może to był Schopenhauer), który właśnie potwierdza moje poglądy na tę sprawę. — Zmęczony temi wszystkimi wrażeniami, zapakowałem pieczętowane zwierciadło i futerały do skrzynki, zamknąłem to wszystko w moim biurku i poszedłem spać. Śniły mi się rzeczy dziwne: zdawało mi się, że stoją w sali portretowej, w kacie, na jakimś podwyższeniu, tak, że panuję nad całą salą i z całym spokojem widzę, jak występują z ram moich przodków i idą ku mnie. Sen był o tyle dziwaczny, że nie odczuwałem najmniejszego zdziwienia na widok tego, co się dzieje: uważałem to za rzecz zupełnie naturalną i obserwowałem tylko wyraz ich twarzy, ich sposób mówienia, poruszania się itd. Zauważyłem wtedy, że niektórzy zupełnie inaczej wyglądają na portrecie, a inaczej w życiu realnym. Naprzykład ów rycerz w srebrnym pancerzu, który, jako towarzysz Franciszka I, walczył pod Pawia i został razem z królem wzięty do niewoli przez Karola V. — Dietrich von Heidenstein, o ile

robi wrażenie groźne i bardzo postawne na portrecie był w rzeczywistości małym człowiekiem, nieco pochylonym, albo nawet można by powiedzieć garbatym, który bynajmniej nie posiadał miny nieustraszonego, a raczej robił wrażenie człowieka niezdecydowanego.

Natomiast inny mój przodek, Karol Rajnold, hrabia na Heidenstein, Meggen, Lindenburg i wolny baron na Pfördt, ten którego portret wisi zaraz naprzeciwko dużych drzwi, o ile nie robi wrażenia zbyt groźnego w swoim atlasowym niebieskim fraku, z wielką gwiazdą orderu Marji Teresy, z peruką pięknie ułożoną w pukle, o tyle we śnie wydał mi się straszny, groźnym tyranem. Był olbrzymiego wzrostu, szedł dumnie, sztywno, oczy jego miały jakiś nieublagany błysk, ręka duża, energiczna, ale też twarda, bezlitosna spoczywała na rekojeści szpady. Podszedł do mnie i rzekł coś, czego sobie już nie przypominam. W każdym razie zrozumiałem, że czy ni tylko zadość formom i bynajmniej się mną nie interesuje. Muszę zejść do życiorysów naszych przodków, spisanych przez księdza Wolfsberga, który wychował mego pradziada, aby się dowiedzieć bliższych szczegółów o tym dziwnym człowieku, bo chociaż sen jest tylko odbiciem myśli, ale był tak wyrazisty i dziwny, że chciałbym porównać rzeczywistość z temi widziadłami.

Moje odkrycie zrobiło na Auerze niezwykłe wrażenie. Jest on tak tą sprawą pochłonięty, że postanowił zostać u mnie tak długo, aż nie wyjaśni się sprawa z punktu widzenia historii sztuki. Chodzi mianowicie o to, aby poznać po egzotycznych ozdobach na rekojeści, z jakiej epoki i okolicy pochodzi zwierciadło.

(Ciąg dalszy nastąpi).

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Zarząd Miejski w Krakowie.

Obwieszczenie

Starosty Miejskiego.

Dotyczy: zajmowania mieszkań opróżnionych przez żydów.

Zajęcie, wynajęcie i jakiegokolwiek inne zajmowanie mieszkań w Krakowie, które stają się wolne wskutek wyjazdu żydów, jest dopuszczalne tylko za moją zgodą. Wszelkie dokonane od 1-go sierpnia rozporządzenia takimi mieszkańami wymagają mego dodatkowego zatwierdzenia. Posiadacze mieszkań, którzy nie będą mogli wykonać się takim zatwierdzeniem przy późniejszej kontroli, muszą liczyć się z tym, że droga przymusu odbierze się im mieszkania.

Posiadacze budynków, a także powiernicy budynków mieszkalnych odpowiadają za przestrzeganie niniejszego zarządzenia. Mają natychmiast donieść Niemieckiemu Urzędowi Kwaterunkowemu o wypadkach zajęcia mieszkań, których ten urząd nie dokonał.

Pozwolenie zawarcia umowy najmu - co do powyższych mieszkań - należy uzyskać przed wprowadzeniem się do mieszkania.

Kraków, dnia 15 sierpnia 1940 r.

Starosta Miejski
Schmid

2264k

Z URZĘDÓW

Jan Kołodziej, Komornik Sądu grodzkiego w Niepołomicach. Dnia 15 lipca 1940 r. — Km. 63/40. (E. 310/38) zawiadamia, że dnia 24 września 1940 r. o godz. 11.30 w Sądzie grodzkim w Niepołomicach, sala Nr. 7, odbędzie się **LICYTACJA REALNOŚCI**.
I. Marji Wróblewskiej lwh. 561 gm. Niepołomicach o pow. 152 s2, na której stoi dom drewniany kryty słomą zpn., oszacowana na 2.090 zł. — II. Lwh. 1954 gm. Niepołomicach o pow. 135 s2, oszacowana na 1.350 zł. — III. Lwh. 960 gm. Niepołomicach d. Ludwika i Józefa Wróblewskich po 1/4 części w., czyli 2/4 części o pow. 453 s2, oszacowana na 453 zł. — IV. Lwh. 1410 gm. Niepołomicach d. Józefa Wróblewskiego w 1/8 części w., zaś d. Ludwika Wróblewskiego w 5/8 części w., czyli 6/8 części o pow. 546 s2, na której stoi dom mieszkalny, kryty słomą, oszacowano na 2.173 zł 60 gr. — V. Lwh. 1023 gm. Niepołomicach, Ludwika Wróblewskiego własnej o pow. 316 s2, oszacowano na 158 zł. — Najniższa oferta: ad I. — 1.567 zł 50 gr; ad II. — 1.012 zł 50 gr; ad III. — 339 zł 75 gr; ad IV. — 1.630 zł 20 gr; ad V. — 118 zł 50 gr; Wadium: ad I. — 209 zł; ad II. — 135 zł; ad III. — 45 zł 30 gr; ad IV. — 217 zł 36 gr; ad V. — 15 zł 80 gr. Nieruchomości te mają urządzoną księgę hipoteczną w Sądzie grodzkim w Niepołomicach. — Przystępujący do przetargu obowiązany jest przedłożyć zezwolenie Władz (Starostwa Powiatowego) do nabycia nieruchomości. 2258k

Jan Kołodziej, Komornik Sądu grodzkiego w Niepołomicach. Dnia 15 lipca 1940 r. — Km. 356/39. (E. 105/39). Zawiadamiam, że dnia 24 września 1940 roku, o godz. 10 przed południem w Sądzie grodzkim w Niepołomicach, w sali Nr. 7, odbędzie się **LICYTACJA REALNOŚCI**.
I. Jędrzeja Chmury w Niepołomicach lwh. 3531 gm. Niepołomicach o pow. 260 s2, na której stoi dom drewniany wraz z przynależnościami, oszacowano na 3.110 zł. — II. Lwh. 310 gm. Niepołomicach o pow. 125 s2 oszacowano na 312 zł. — III. Lwh. 2173 gm. Niepołomicach Stanisława Chmury i Katarzyny z Chmura Wyczesanej po 1/3 części w., czyli 2/3 cz. tworzą pow. 1 mdrze 486 s2, oszacowano na 2.086 zł. — IV. Lwh. 2375 gm. Niepołomicach Stanisława Chmury i Katarzyny z Chmura Wyczesanej po 1/3 części w., czyli 2/3 cz. tworzą pow. 1.163 s2, oszacowano na 1.396 zł 60 gr. — Najniższa oferta: ad I. — 1.582 zł 50; ad II. 234 zł; ad III. — 1.564 zł 50 gr; ad IV. — 1.047 zł 45 gr. Wadium: ad I. — 211 zł; ad II. — 31 zł 20 gr; ad III. — 208 zł 60 gr; ad IV. — 139 zł 66 gr. Nieruchomości te mają urządzoną księgę hipoteczną w Sądzie grodzkim w Niepołomicach. Przystępujący do przetargu obowiązany jest przedłożyć zezwolenie Władz (Starostwa Powiatowego) do nabycia nieruchomości. 2252k

Baterie — Latarki — Żarówki
Skład wyrobów Fabryki

Centra

Kraków, Potockiego 2 - Tel. 173 41.

Worki papierowe

Piec kafiłowe — Flizy
Rury kamionkowe — Cement

dostarcza natychmiast wagonowo-detalicznie

L. Stoff, Kraków,

Materiały budowlane — urządzenia
sanitarne 2053k
ul. Starowiślna 28. Tel. 107-99.

Poszukujemy pary młodych silnych koni

z uprzążą oraz większy platon do przewożenia towarów, w dobrym stanie. Oferty należy składać do firmy „CHEMIMPTAL” A. G. Kraków, ul. Marsz. Piłsudskiego 36. 29025

Wzywa się wszystkich odbiorców f-y VACUUM OIL COMPANY S. A.

posiadaczy urządzeń zbiornikowych wraz z menuzami 1 litr., beczek żelaznych połączonych i czarnych, oraz beczek drewnianych, stanowiących własność f-y Vacuum Oil Company S. A. o zgłoszenie wyżej wspomnianych urządzeń osobliście lub piśmie do dnia 30. VIII. br. w biurze firmy w Krakowie przy ul. Karmelickiej 45. 28409

Vacuum Oil Company,
Spółka Akcyjna.

Zawiadomienie.

Z dniem 1-go września 1940 roku zostanie otwarty przy szkole

Przemysłowej w Krakowie
Oddział dla szkolenia techników
w melioracjach rolnych

a w szczególności w odwodnieniu i nawodnieniu.

Warunki przyjęcia:

- 1) Przedłożenie świadectwa ukończenia szkoły rolniczej;
- 2) Ukończenie 18-go roku życia;
- 3) Złożenie egzaminu wstępnego z matematyki w wymiarze czwartej klasy 4-letniego gimnazjum i z rysunków odręcznych.

Zgłoszenia do egzaminu

wstępnego przyjmuje Dyrekcja Szkoły Przemysłowej w Krakowie, ul. Krupnicza 2, w dniach

2254k

30-go i 31-go sierpnia b. r. od godz. 9 do 12

Dostarczam z własnej fabryki w Kentach,

pow. Biełsko, Ostoberschesien

UDOSKONALONE MASZYN

do wyrobów cementowych, farby cementowe. — Cenniki,

prospekty na żądanie. Sprzedaż 29016

„MASZYNOBET” Dom Przemysłowo-Handlowy

Klemens Jura, Kraków, Krowoderska 4, parter

Wagonowa Sprzedaż Portland-Cementu —

z Górnośląskich Fabryk Cementu.

Centrala
chemikali
„Jarod”
Tarnów
Tertila 39

Zdrój siarczany Swoszowice

koło Krakowa, kolej. poczta, telefon na miejscu, telefon Kraków 137-60. Kąpiele codziennie od 7-19. Restauracja zdrojowa. Pokoje zł. 3.—. Pełne utrzymanie, obsługa łącznie z kąpielami od zł. 12.— 2246k

Zarząd Komisarzyczny.

Uwaga!

Codziennie od godz. 17 do 22

Koncert

chrześcijańskiej orkiestry salonowej —

Kawiarnia i Restauracja „Paradies” przy

ul. Gertrudy 28 (wejście od plant)

dla P. T. Publiczności polskiej i ukraińskiej

Bufet obficie zaopatrzony w ciepłe i zimne potrawy oraz napoje. Ceny zniżone!

O liczne odwiedziny uprasza

2221k Zarząd.

KRAKÓW - WRÓBLEWSKIEGO 4

TELEFON 174-05

wylączna sprzedaż

ŻYWIECKIEJ FABRYKI PAPIERU

„SOLALI” S. A.

poleca:

bibułki do papierosów — tutki — pergamin — welne papierową — papier parafinowany — szpagat papierowy — serwetki — papiery toaletowe — tektury — bibułki kwiatową i marszczoną — kalkę maszynową i ołówkową — oraz taśmy do maszyn do pisania. 2336k

Chemiczna pralnia i farbiarnia

„AS” J. Tytuś

Centrala: Karmelicka 1. 18;

filie: Wiślna 10, Długa 27, Starowiślna 34, Rynek Podgórski 2, Krowoderska 7, Mo-gilska 18, Madalińskiego 16.

Czyści i farbuje wszelką garderobę na sucho i przyjmuje bieliznę do prania. 28672

DROŻDZE

codziennie świeże we wszystkich sklepach kolonialnych i piekarniach

Poszukuję aryjskich

sprzedawców

dla artykułów żelaznych, domowych i kuchennych jako też sprzętu gospodarstwa wiejskiego, pozatem

sił biurowych

Zgłoszenia z podaniem życiorysu, odpisami świadectw, referencjami, podaniem stanu rodzinnego, możliwie z fotografią. — Zgłaszać się mogą tylko siły władające w słowie i piśmie językiem niemieckim i polskim do firmy: Julius H. Rieche, Grosshandel — Tarnów. 28908

PRZEDSIĘBIORSTWO

Dekoracyjno-malarskie — lakiernicze — szklarskie i remontowe
K. Mikulski i Syn
Kraków, — ul. Basztowa 10.
Tel. 159-35. 2218k

Zastępswo

względnie wylączną sprzedaż na

Warszawę

przyjmie przedstawiciel dobrze uosobiony w niektórych gałęziach przemysłu i handlu. — Referencje. Zgłoszenia Gonic Krakowski, Kraków Nr. 28797. 28797.

Treuhänder der Fa

„SENSACJA”

Wydawnictwo Kalendarzy

i książek ludowych

S. Wohlgiesang

Kraków, św. Sebastiana 20

zawiadamia P. T. Odbiorców, że prowadzi nadal swój dział wszelkiego rodzaju kalendarzy, notesów, książek obrazkowych i ludowych. 28539

Olejki

smaki do cukierków, pieczywa, marmolad, miodu sztucznego, lemoniad, lodów, likierów, olejków do perfum i mydeł, barwniki itp. poleca w najlepszej jakości

„DOMAROM”

Warszawa, Pl. Napoleona 1

2047k

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Krakowa

BANK DEWIZOWY

Centrala: ul. Szpitalna 15 Tel. 103-56 i 120-56

Oddział: ul. Józefińska 18 Telefon 102-80

Wpłaty na rachunki bieżące (żyrowe) i książeczki oszczędnościowe można również uskuteczniać przez Bank Emisyjny i rachunek pocztowo-czekowy Nr. 2300 Warszawa

Dla Krakowa, Warszawy, Radomia i Lublina 2275k

poszukuje

zarząd do nabycia używane mniejsze

kasy ogniotrwałe i kasety

Oferty kierować pod „2275k” do Administracji Gońca Krakowskiego.

ZNAKOMITE WODY MINERALNE

Giesshübler

Bilińska

Vichy Grand-Grille

i inne poleca Firma:

„SANAVIT”

2244k

Treuhänder, Kraków, Chocimska 17

Spożywcze Zakłady Przemysłowe W. DŁUGOŁĘCKI

Warszawa, — Wspólna 39

polecają sklepom oraz spółdzielniom: Karmelki oraz praliny czekoladowe, krakjanki czekoladowe wykwinne i popularne, wyroby wafłowe przekładane czekoladą, budynie i kisiele w 10 smakach, cukier waniliowy, proszki do pieczenia, olejki do pieczenia, kakao naturalne z cukrem i mlekiem oraz kakao owsiane. 2373k
Wszystkie wyroby produkowane są z najprzedniejszych surowców. — Oferty i cenniki na żądanie.

Różne

DR NADOLSKI
lekarz - dentysta
z Poznania, ordynuje: Kraków, Sienna 2. Telef. 181-25. 23923MASZYNI DO MIĘSA
naprawia fachowo tylko Saliwo fiernia Myszowski, Dietłowska 46, używane do brzoze sprzedaje. 28331ZAKOPANE, „BRISTOL”
Hotel - pensjonat, pięknie położony. Idealne warunki wypoczynkowe. 2099kZAKŁAD
Lekarski denty-
styczny Lek. Li-
twina Jarosława,
Poselska 7, m. 8,
przyjmuje od 9-
12 i 3-6. 28517ARTYSTYCZNA
TKALNIA
czyści chemicznie,
farbuje, przerabia
bieliznę wszelką
garniturę. Kraków,
Grodzka 6, — tel.
180-58. 2001k

„TECZA”

CHEMICZNA

PRALNIA

i FARBIARNIA

Impregnuje trwale

wszelką garderobę!

„KORUDA” Chemikalia

i artykuły

przemysłowe

Stanisław Kunze

Kraków, ul. Czysta 11

wylączna sprzedaż na Warszawę

i dystrykt warszawski

Dom Handlowy Julian KURNICKI

Warszawa, Ryśia 1,

poleca wagonowo i drobniocowo: worki papierowe i terebki, sodę kaustyczną, gips dentystryczny i modelowy, alabastrowy, fluszpłat emalierski, kwarc mielony, minie i gietę ołowianą, proszki do prania, grafity: kłoidalny, giserski, srebrzysty, do baterij, w kawałkach, kit oklepany, klej „Klebe-
rim”, talk kosmetyczny i techniczny, Litopon, sadze acetylenowe, antychlor, węgiel drzewny, ultramarynę w paczkach, bicarbonat, pumeks, natrium benzoicum i inne artykuły chemiczno-techniczne. — Na żądanie oferty po najniższych cenach rynkowych! — Poszukujemy rejonowych przedstawicieli i akwizytorów! 28067

OLEJ RZEPAKOWY

7 złotych 1 litr

świeży naturalny w każdej ilości

STANISŁAW WACHEL

KRAKÓW ULICA DŁUGA 53.

Handel kolonialny.

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

28067

Montera

specjalista traktorowego oraz montażu do mocarń parowych poszukuje poważnego przedsiębiorstwa w Krakowie. Zgłoszenia z dokładnym życiorysem i odpisami świadectw pod Nr 27791 do Gonia Krakowskiego. 27791

Wolne posady

SLUZAÇA

lepsza, z gotowaniem i dochodząca — potrzebna: Restauracja, ul. Topolowa 52. 28922

DZIEWCZYNA

do wszystkiego, z gotowaniem potrzebna. — Kraków, Orzeszkowej 7. II. 28907

FRYZJERKE

z wodą i trwałą, przyjmie na dobrych warunkach. Kraków, Al. 29 Listopada 11. 28959

PANNY

do sprzedaży papierosów w kawiarni poszukiwane. Wyczerpujące oferty do Gonia Krakowskiego. Kraków. „Nr. 28957“ 28957

UCZNIA

na praktykę przyjmie „Zakład Ociekły“ — Florjańska 38. 29020

KIEROWNICZKĘ

fachową do perfumierii przyjmie, wymagana kaucja 2000. Zgłoszenia: Gonia Krakowski, Kraków. „Nr. 29011“ 29011

STOLARZA

do politurowania przyjmie — Stefan Iglicki, Kraków, Sławkowska 10. 28995

MASZYNISTKI

piszące biegle na maszynie w języku niemieckim, możliwie ze stenografią, poszukuje zaraz firma niemiecka w Krakowie. — Oferty z odpisami świadectw, wymagającymi uprzedzenia, do Gonia Krakowskiego, Kraków. „Nr. 28972“ 28972

POSZUKUJE

panienki wychowawczyń do 4-letniej dziewczynki z praktyką i dobrymi świadectwami. Zgłaszać się ul. Piłsudskiego 90, m. 3, między 9-10 rano. 28939

DZIEWCZYNE

z dobrem gotowaniem przyjmie od 1 września. — Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 28961“ 28961

FRYZJERA

damskiego poszukuje młodego, najchętniej zamężnego — oraz praktykanta — przyjmie. Bukowski Tadeusz, Prądnik Czerwony. 28927

FOTOGRAFKA

retuszera potrzebna. Zgłoszenia: Chmielnik Kielecki, Bonar. 28925

WYCHOWAWCZYNIA

dochozącej — z niemieckim możliwie fortiepian na popołudnie — poszukuje. Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 28962“ 28962

POTRZEBNA

zdolna przystojna sekretarka z maszynopisem niemieckim perfekcyjnie do biura tłumacza, 45-letnia, pożądana. Panowie — niewykłuczeni. — Wyczerpujące oferty: Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 29039“ 29039

PRZYJMIE

uczniów służących, z dobrem gotowaniem. Zgłoszenia z odpisami świadectw: Chodźka, Jarosław ul. Stawieckiego 28. 29005

CHŁOPCA

do praktyki sklepowej poszukuje od zaraz. Walikowski, Kraków, Plac Małajski 8, sklep. 28960

POTRZEBNA

służąca do wszystkiego zaraz, umiająca gotować, prać, lat 30 do 40, zdrowa, nieuczuła, do 2 ośm. Zgłoszenia: Kraków, XI, Rybacka 30. 28955

Posad poszukują

TECHNIK

rolny, czteroletnia praktyka — przyjmie zaraz posadę urzędniczą lub podwózkową. Zgłoszenia: L. Kordylewski, Rzeszów, Mikolaja 2. 28989

PROF. GIMN.

zajmie się wychowaniem dzieci. Pomoc w gospodarstwie, znajomość języków. Zgłoszenia: Gonia Krakowski, Kraków. „Nr. 28900“ 28900

APTECZNA

laborantka z praktyką, rok farmacji, wolna od zaraz. Miejsowość obojętna. Zgłoszenia: Gonia Krakowski, Kraków. „Nr. 29011“ 29011

BUCHALTERKA

z długoletnią praktyką w majatkach, zna język niemiecki — szuka posady od zaraz. — Oferty: Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 28928“ 28928

INTELEKTUALNA

pracownica kucharska ze Szk. Gosp. poszukuje posady — lepszy dom niemiecki, lub mała rodzina. Zgłoszenia: Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 28931“ 28931

KASYNO

bufet, pensja, poprowadzi energicznie, młoda, kulturalna, Zgłoszenia: Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 28901“ 28901

ENERGICZNY

młody, uczęszczał, kilkulatni buchalter, sekretarz dojrzały, Polak, Lwów. — rok pracy, poszukuje zajęcia ekonomicznego, sekretarza, nastawia, poprowadzi samodzielnie, kase, bufet, administrację, energicznie, Zgłoszenia: Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 29054“ 29054

MŁODA

uczniowa kucharka, zdolna, znajmie się domem samotnej osoby, dom niemiecki. Zgłoszenia: Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 28932“ 28932

NAUCZYCIEL

z niemieckim — pierwszorzędną siłą poleca. — Szaszkiewiczowa, R. Rzemieć kolo Mielca. 28475

GOSPODINI

27-letnia, miła, uczciwa, sympatyczna, znajmie się domem u samotnej, zamężnej osoby, najchętniej w Krakowie, od 1 września. Zgłoszenia: Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 28982“ 28982

PRACOWNICA

domowa poszukuje pracy. Zgłoszenia: Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 28956“ 28956

UBRANIA

bielizna, noszona w każdym stanie kupuje. Na żądanie przędzisz do domu: Józefa 42, m. 2. 29012

ZGŁOS

meble, pianina, maszyny do sprząkania w „KOMISIE“, Plac Dominikański 4. 29010

NAJKORZYSTNIEJ

sprzedasz każdy przedmiot domowego użytku. Kraków, Wielopole 10. Bolesław Wyrwicz. 29048

SAFETY

krzesła, stoły — różne inne meble kupi od zaraz „Hala Meblowa“ Wiślna 4. 29042

NOSZONE

ubrania, marynarki, spodnie, kupuje. Główna 11/14. 28943

KUPIE

kuchnię amerykańską na węgiel do restauracji. Biuro ogłoszeń Sienka 12. „Restauracja“ 28946

KUPIE

rasowego Aerial Teriera z rodowodem. Szkolnego, do brego — ostrego stroja. Oferty z podaniem ceny: Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 29030“ 29030

PERSKI

dywan, stara porcelana, srebrnego lisa, meble kupi prywatnie: Kraków, Wiślna 9, m. 4, Czaplińska. 28974

TAPCZANY

orzech okazynie kupie. — Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 28981“ 28981

KUPIE

futro karakulu w I-a etapie, — płace najwyższe. Zgłoszenia: Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 28990“ 28990

LEŚNICZY

lat 50, niższy egzamin lasowy, znajomość gospodarki rolnej, — bezdzietny, przyjmie posadę. Łopuchowa 2, R. Ropczyce. 29006

STOLARZ

z urządzeniem szufla pracy. Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 28968“ 28968

POSZUKUJE

pracy zdolna, uczciwa, po maturze, liceum, administracji, znajomość niemieckiego, praktyka handlowa. — Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 28977“ 28977

Kupno

urządzenie nowoczesnej kuchni i pianino. Wiadomość: Ciaputa, ul. Stolarska 13. 28933

KUPIE

urządzenie nowoczesnej kuchni i pianino. Wiadomość: Ciaputa, ul. Stolarska 13. 28933

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

TOKARNIA

przynośa dług tocznia 1250 mm sprzedam. Oferty „620“ Par. Kraków, Rynek Główny 46. 29014

PATEFON

walicki z płytami His-Masters do sprzedania oraz zegarek — damski złoty. — Wiadomość: Rynek Gł. 37, m. 8. 29037

SKRZYPCE

pierwszorządne, szal wenecki, obrazy, kilim, zegar antyczny — skrzypce duże z widkami sprzedam. Wenecka 1, III. p. m. 8. 29033

PARCELE

budowlana pierwszorządnie położona, cena 20 tysięcy. sprzedam. Kraków, Odrowąża 6, m. 2. 29032

GENERAL-GOUVERNEMENT

kompletne serie i wszelkie inne znaczki pocztowe kupuje: „Filatelista“ Kraków, Długa 14. 29014

SETKA

motocykl, telefon His Masters, Voice walicki, płyty, — rower szwedzki okazynie sprzedam. — Strzelecka 7, m. 2. 29024

SKRZYNIKI

drewniane, wymiar 28x30x42, większa ilość do sprzedania w firmie Motoservice Kraków, Piłajski 4. — Tel. 165-66. 28953

KAMIENICE

handlowa narożnikowa, centrum Krakowa, 500.000, — Zgł. Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 28921“ 28921

OKAZYJNIE

sprzedajemy wszystkie przedmioty powszechnego użytku. — „CENTROKOMIS“, Kraków, Grodzka 9. 2268k

KAMIENICE

II piętrowa, komf., 18 ubik., tuż na wykończeniu cena okazyna — Warszawa. 50.000 — Bronowicka. PARCELE 15 m frontu 50 sąż., Bronowicka, oraz kilkanaście parceli do domów sprzedam. — Stanisław Mysiak Kraków — Kazimierz W. boczna 103C. 28916

PIESKI

COACKER-SPANIEL wysocy rasowi, 7-tygodniowe do sprzedania. Chocimska 27 m. 4. Od godz. 13 do 16. 28909

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

WÓZKI

rowerów, KAMINSKIEGO poleca firma „ZAR“ Sławkowska 11, podwózkę. Przyjmie w komis, kupuje, sprzedaje używane wózki. 29019

SPRZEDAM

maszynę do pisania Underwood, pośredni wykończony. Ogłaszać w dni powszednie od 12-2. Zbytkiewicza 16/1. 28777

SYPIALNIE

do sprzedania: Kaziemierza Wielkiego boczna 177a, m. 2. 28989

MATERIAŁY

flizy, posadzki, kafle krajowe i zagraniczne, cegły szamotowe, płyty piekarskie, papy, gips, trzeźnię sufitowa, rury kamionkowe i betonowe poleca: Biuro Dostaw Materiałów Budowlanych — Stanisław Rzegociński, Kraków, ul. Szpitalna 36, — parter. 29009

KSIEGOZBIÓR

ponad 500 tomów do sprzedania. Zgłoszenia: Gonia Krakowski, Kraków „Nr. 29052“ 29052

„OKAZJA“

Parcela budowlana na uszkożona, ul. Pradnicka 20.000, Dom sześciopokojowy, bez taksy przeznaczonej 40.000 — Dom komfortowy, pięciopokojowy, — centrum Krakowa, 140.000, parcela 300 sążni, ul. Zdrowa 22.000, — sprzedam Fie, ul. Księcia Siemaszki 61. 29051

200 PEYT

po zł. 2 — sztuka, sprzedam Koncesjonowany — Chłopejski Sklep Komisyjny — św. Tomasza 80. 29050

CZARNY

materiał piaszczysty zimowy, drobny, sprzedam: św. Marka 79, drzwi 4. 28976

POLSKI DOM

FILATELISTY, CENY, Warszawa, Nowy Świat 44, przyjmie zamówienia katalog. Michla 1941 — Europa 9, — Świat 13, — łącznie przysyłka płatna z góry. Wysyłka koniec sierpnia. 2363k

PARCELE

do sprzedania, — kilkadziesiąt szt. balkonów zabawkowych dla dzieci do nadmuchiwania. Wiadomości obojętne: Mikolajska 4 m. 23. 28930

DO

szkółki, — kilkadziesiąt szt. balkonów zabawkowych dla dzieci do nadmuchiwania. Wiadomości obojętne: Mikolajska 4 m. 23. 28930

DO

szkółki, — kilkadziesiąt szt. balkonów zabawkowych dla dzieci do nadmuchiwania. Wiadomości obojętne: Mikolajska 4 m. 23. 28930

DO

szkółki, — kilkadziesiąt szt. balkonów zabawkowych dla dzieci do nadmuchiwania. Wiadomości obojętne: Mikolajska 4 m. 23. 28930

DO

szkółki, — kilkadziesiąt szt. balkonów zabawkowych dla dzieci do nadmuchiwania. Wiadomości obojętne: Mikolajska 4 m. 23. 28930

DO

szkółki, — kilkadziesiąt szt. balkonów zabawkowych dla dzieci do nadmuchiwania. Wiadomości obojętne: Mikolajska 4 m. 23. 28930

DO

szkółki, — kilkadziesiąt szt. balkonów zabawkowych dla dzieci do nadmuchiwania. Wiadomości obojętne: Mikolajska 4 m. 23. 28930

DO

szkółki, — kilkadziesiąt szt. balkonów zabawkowych dla dzieci do nadmuchiwania. Wiadomości obojętne: Mikolajska 4 m. 23. 28930

DO

szkółki, — kilkadziesiąt szt. balkonów zabawkowych dla dzieci do nadmuchiwania. Wiadomości obojętne: Mikolajska 4 m. 23. 28930

DO

szkółki, — kilkadziesiąt szt. balkonów zabawkowych dla dzieci do nadmuchiwania. Wiadomości obojętne: Mikolajska 4 m. 23. 28930

DO

szkółki, — kilkadziesiąt szt. balkonów zabawkowych dla dzieci do nadmuchiwania. Wiadomości obojętne: Mikolajska 4 m. 23. 28930

DO

szkółki, — kilkadziesiąt szt. balkonów zabawkowych dla dzieci do nadmuchiwania. Wiadomości obojętne: Mikolajska 4

